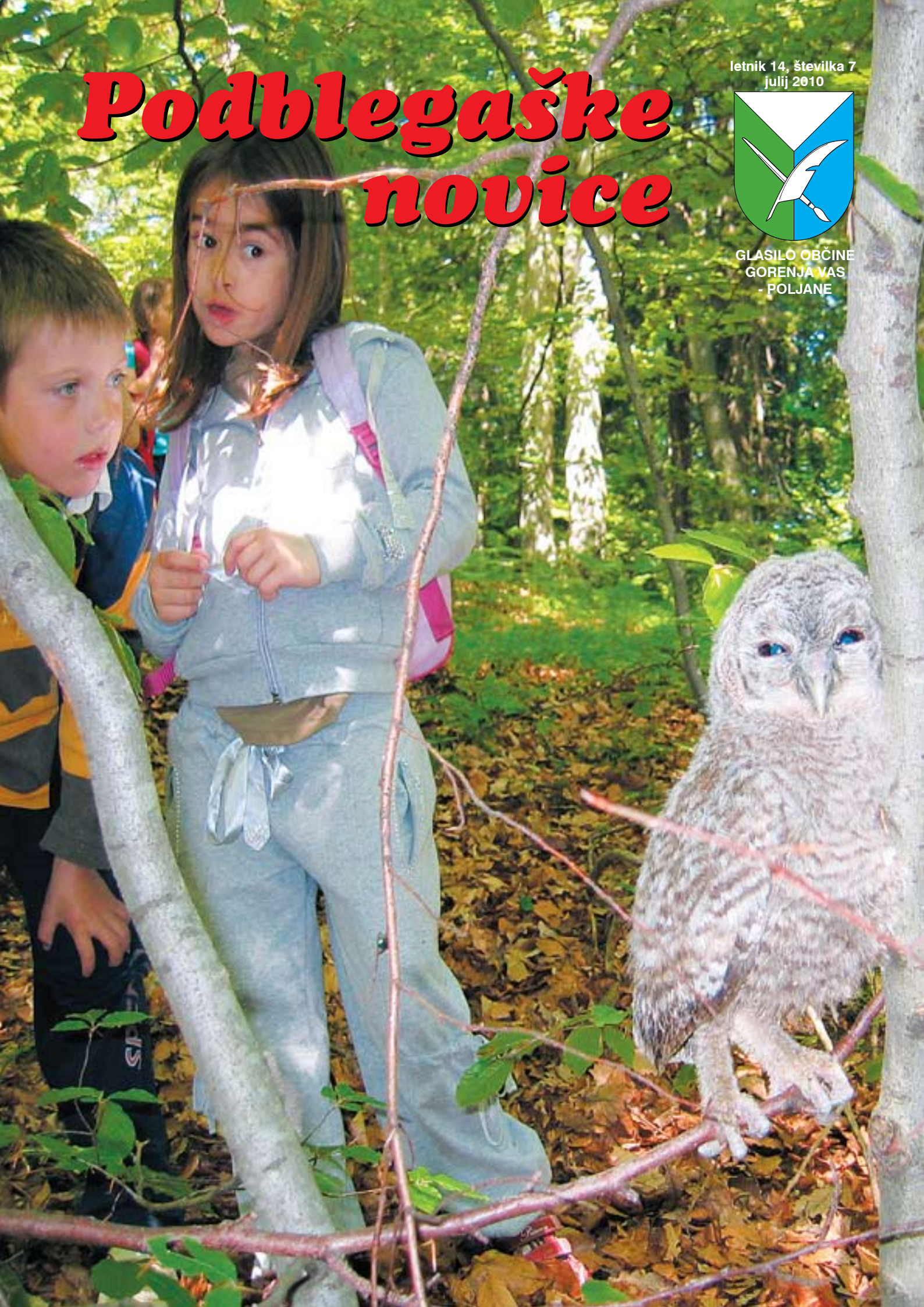

Podblegaške novice

letnik 14, številka 7
julij 2010

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

Iz županovega dnevnika

• 4. junij: Z vodjo policijskega območja, ki zajema našo občino, Sebastjanom Mirnikom, podroben ogled cestne povezave od središča Poljan do osnovne šole zaradi nujnega izboljšanja varnosti otrok na poti v šolo.

• 6. junij: Na 20. jubilejnim srečanju citrarjev na Ermanovcu.

• 8. junij: Na valeti ob zaključku osnovnega šolanja v Poljanah.

• 11. junij: Na valeti ob zaključku osnovnega šolanja v Gorenji vasi

• 11. junij: Udeležba na narodnozabavni prireditvi 10. večer slovenskih vžv na narečju.

• 12. junij: Na slavnostni akademiji PGD Gorenja vas ob 110-letnici. Občina je prejela zahvalo za uspešno sodelovanje.

• 18. junij: Predstavitev idejne zasnove rekonstrukcije ceste Gorenja vas–Todraž, ki jo je pripravil projektant. Posredovanje pripomb KS Lučine in šole Lučine na prvotno idejno zasnovo rekonstrukcije ceste iz Lučin do Suhega Dola.

• 18. junij: Šestič zapored udeležba na Gorskem maratonu štirih občin in izboljšanje svojega časa za 19 minut.

• 21. junij: Na predstavitvi ministrstva za okolje in prostor o najustreznejši varianti povezave 4. razvojne osi Hotavlj–Cerkno. Predlagana je bila povezava s tuneli mimo Hotavlj in Kopačnice.

• 22. junij: Na zaključnem nastopu plesne skupine Step v Gorenji vasi.

• 23. junij: Na prireditvi ob dnevu državnosti v Poljanah.

• 24. junij: Na prireditvi ob dnevu državnosti ter odprtju vaškega trga v Gorenji vasi.

• 24. junij: Na praznovanju na Hotavljah s svečanim dvigom zastave velikanke.

• 25. junij: Udeležba na prireditvi ob 40-letnici TD Slajka na Hotavljah, kjer je bilo hkrati tudi odprtje otroškega igrišča.

• 25. junij: Slavnostna akademija s Slovenskim oktetom ob 300-letnici temeljnega kamna nekdanje baročne cerkve sv. Martina v Poljanah.

• 26. junij: Ogled velike gasilske vaje Požar v Gorenji vasi in osrednji svečanosti ob 110-letnici PGD Gorenja vas.

• 27. junij: Pri maši ob 300-letnici postavitve temeljnega kamna cerkve sv. Martina v Poljanah.

Ujemimo sonce

Doma izdelani sprejemniki že ogrevajo vodo

Razvojna agencija Sora je v sodelovanju z Radiem Sora in svetovalci na področju energetike v januarju pričela z izvedbo LEADER projekta Ujemimo sonce, kjer zainteresirani pod strokovnim mentorstvom in ob svetovalni podpori že končujejo z izdelavo sončnih sprejemnikov za ogrevanje sanitarne vode.

Foto: Izidor Jesenko

Improvizirano delovišče devetih samograditeljev iz naše občine na Bukovem Vrhu

V okviru projekta, ki se bo sofinanciral iz sredstev občin na Škofjeloškem in sredstev LEADER, je bil v različnih medijih objavljen strokovni članek na temo izrabe sončne energije, s katerim smo želeli spodbuditi posameznike za sodelovanje v skupinah samograditeljev sončnih sprejemnikov. Organizirali smo tudi strokovni predavanja o izkoriščanju sončne energije in samogradnji, ki se ju je udeležilo več kot 110 ljudi, nato pa smo si na terenu ogledali primere samogradnje. Zainteresiranim je bilo na voljo tudi svetovanje na energetske forumu, na sporedu Radia Sora pa so bile posvetovalne oddaje. V spodbudo novim samograditeljem

Foto: Izidor Jesenko

Lotanje pod spretnimi prsti samograditeljev

bodo izdelane tudi fotografije o samogradnjah ter organiziran ogled teh samogradenj.

Mentor gradbenega instituta je opravil ogled potencialnih investicij pri 48 zainteresiranih, dokončno pa so se oblikovale tri skupine samograditeljev s skupno 27 posamezniki, ki bodo izdelali 133 sončnih sprejemnikov. Za vse skupaj so naročili potrebni material za

V okviru projekta Ujemimo sonce je 24 investitorjev – samograditeljev iz območja občin Gorenja vas – Poljane, Škofja Loka in Železniki z lastnim delom v skupini in z vsaj polovico manjšim finančnim vložkom, kot bi bil ob nakupu celotnega sistema, izdelalo lastne solarne sisteme za ogrevanje vode in s tem prispevalo tudi k ohranjanju okolja.

izdelavo sprejemnikov, skupinsko so naročali tudi solarne postaje, ekspanzijske posode in bojlerje, zato jim je uspelo doseči precejšnje količinske popuste.

Pod strokovnim vodstvom mentorja Matjaža Malovrha je sledilo izdelovanje sončnih sprejemnikov. Sredi junija je z delom pričelo osam samograditeljev iz območja Škofje Loke, čez nekaj dni je nadaljevala skupina z devetimi člani v Poljanski dolini, orodje za izdelavo sprejemnikov pa so nazadnje predali še desetčlanski skupini v Selški dolini. V tem mesecu se na Poljanskem ob velikem zavzemanju vodje te skupine, Izidorja Jesenka, zaključujejo montaže sprejemnikov v strehe oz. v za to pripravljene konstrukcije, nekaterim vključenim solarni sistemi že obratujejo.

Kristina Miklavčič

Foto: Izidor Jesenko

Montaža v prvih julijskih dneh na Brdih

Odpadki za kapelico v Gorenji vasi

Na vsakem koraku nas spremljajo table z napisi o skrbi za čisto in urejeno okolico, o varovanju okolja, o pravilnem odlaganju smeti, o tem se govori in piše v medijih, a nekateri še vedno tega 'ne vedo' ali pa tistega, kar preberejo, ne znajo uporabiti v praksi.

Bralec nas je opozoril, da je okoli kapelice, ki stoji nasproti Gidorja v Gorenji vasi, že dolgo odložena navlaka in odpadki, ki tja ne sodijo. O verodostojnosti navedb smo se prepričali tudi sami in jih fotografirali. Neznanec je odvečno železo, police in posode za okenske cvetlice odložil kar za kapelico oziroma v neposredno bližino, kar kviri izgled okolice in na novo asfaltirane ceste. Zmotila pa nas je tudi mrežasta ograja desno od kapelice, ki je že dotrajana in ne more več služiti svojemu namenu. Potrebno bi jo bilo odstraniti ali zamenjati. Glede odpadkov upamo, da jih bo tisti, ki jih je odložil, tudi odnesel na mesto, kamor sodijo. To bomo po počitnicah preverili.

P. N.

Pozdravljeni v raju pod Blegošem

Ob regionalnih cestah na vstopu v občino so junija postavili štiri, predtem pa že tri manjše pozdravne table, ki obiskovalce nagovarjajo s sloganom »Pozdravljeni v raju pod Blegošem«. Table, na katerih je Maja Šubic uprizorila Blegoš – simbol Poljanske doline –, kozolec kot slovensko posebnost in kmetico z grabljami, so postavljene na Visokem ob cesti Škofja Loka–Gorenja vas, v Podjelovem Brdu ob cesti Cerkno–Sovodnje, na Fužinah ob cesti Žiri–Trebija in v Golem Vrhju ob cesti Horjul–Lučine. Tri manjše table stojijo tudi ob lokalnih cestah iz smeri Luša–Zapreval (čez Stari Vrh), ob cesti Novaki–Leskovica (iz smeri smučišča Cerkno) ter cesti Bukov Vrh–Črni Vrh–Polhov Gradec.

Jana Kristan z občine je pojasnila, da so že dalj časa načrtovali postavitev tabel, ki bi obiskovalcem, ki v občino prihajajo iz številnih slovenskih krajev in tudi tujine, izrazili dobrodošlico ob vstopu v občino. »S tem ko udeležence v cestnem prometu s tablam obveščamo o vstopu na območje občine Gorenja vas - Poljane in jim hkrati izrekamo dobrodošlico, naj bi tudi pripomogli k večji razpoznavnosti našega območja oziroma občine. Prepoznavnost smo želeli povežati tudi s prepoznavnostjo Poljanske doline oziroma občine Gorenja vas - Poljane po vrsti priznanih slikarjev. Od tod tudi avtorstvo slike na pozdravnih tablah,« je dejala Kristanova. Naložba je vredna približno 10.000 evrov, od katerih bodo letošnji proračun bremenili le stroški postavitve tabel, medtem ko so glavno investicije že pokrili v preteklih letih.

Tina Dolenc

Ob glavnih cestah so postavili sedem pozdravnih tabel.

Foto: Tina Dolenc

Jeseni redarje pričakujejo tudi v podružnicah

Čeprav se je šolsko leto šele dobro končalo, je na mestu opozorilo glede varnosti najmlajših v cestnem prometu. Med šolarji, ki septembra ponovno zasedejo šolske klopi, je namreč precej tudi takih, ki šolski prag prestopijo prvič. Prvošolčki večinoma še niso navajeni, kako se obnašati v prometu, pa tudi starejši šolarji kaj radi pozabijo na varnost v cestnem prometu.

Udeležence v prometu zato prvih nekaj šolskih dni na šolskih poteh spremljajo prostovoljci, ki opozarjajo, da so šolarji spet na cesti, učencem pa pokažejo, kako se pravilno prečka cesto in podobno. Za varnost v prvih šolskih dneh v naši občini skrbijo člani Združenja šoferjev Žiri, vendar pa lani na Sovodnju ni bilo nikogar, ki bi skrbel za varno pot otrok v šolo. Opozorilo je bilo posredovano na občino, kjer so zagotovili, da bodo na avgustovskem sestanku Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, na katerem se bodo pogovarjali tudi o organizaciji akcije v prvih šolskih dneh, prosili za dežurstva v omenjenem obdobju tudi na Sovodnju, v Javorjah in Lučinah.

T. D.

Stik z županom

Župan je za vaša vprašanja, predloge in mnenja dosegljiv tudi julija in avgusta. Julija ima uradne ure tako kot ponavadi, torej vsak torek in sredo kot je navedeno v tabeli. Avgusta pa uradnih ur na občini ne bo, lahko pa ga v navedenem terminu pokličete po telefonu.

Če boste v juliju z njim želeli govoriti na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-831-00 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da kdaj zaradi neodložljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje.

Milan Čadež ima tudi poslansko pisarno, ki bo delovala na podoben način. Torej, julija po običajnem razporedu, avgusta pa po telefonu.

M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek (jul., avg.)	15.–17. ure	po tel.: 031/847-961
vsako sredo (jul.)	14.–17. ure	na sedežu občine

Kdaj in kako do poslanca?

vsak ponedeljek (jul., avg.)	ves dan	po tel.: 031/847-961
vsak ponedeljek (jul.)	13.–15. ure	v poslanski pisarni, po predhodni najavi na telefon

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

RAZPIS

za delovno mesto koordinator v občinski upravi – pripravnik

Kandidatke in kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- srednja strokovna oziroma srednja splošna šola

Delovno področje:

- koordiniranje izvajanja enostavnejših nalog,
- dajanje pojasnil,
- izdelava enostavnih poročil in vodenje enostavnih evidenc.

Prijava mora vsebovati:

- izjavo o izpolnjevanju pogoja glede zahtevane izobrazbe, iz katere morajo biti razvidni stopnja in smer izobrazbe ter leto in ustanova, na kateri je bila izobrazba pridobljena.

Zaželeno je, da prijava vsebuje tudi kratak življenjepis, ter da kandidat v njej poleg formalne izobrazbe navede tudi druga znanja in veščine, ki jih je pridobil.

Delovno razmerje se sklepa za določen čas dveh let.

Rok za prijavo kandidatov je do 28. julija 2010.

Z izboljšavami pri zbiranju odpadkov preprečili podražitve

Zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov iz gospodinjstev je v letu 2009 obsegalo zbiranje in odvoz ostanka komunalnih odpadkov (OKO) in embalaže iz kovin plastike in sestavljenih materialov (v nadaljevanju embalaže) iz prevzemnih mest komunalnih odpadkov, zbiranje odpadkov na ekoloških otokih in sicer zbiranje papirja in embalaže iz papirja ter kartona (v nadaljevanju papir), zbiranje embalaže iz stekla (v nadaljevanju steklo) in embalaže, letno zbiranje kosovnih odpadkov in letno zbiranje nevarnih odpadkov s premično zbiralnico. V novembru 2009 smo uvedli ločeno zbiranje bioloških odpadkov na pokopališčih Gorenja vas in Poljane.

Vsako leto vestnejši

Pomembnejši rezultati na področju zbiranja komunalnih odpadkov so: zmanjšanje količine zbranih OKO za 224 ton ter povečanje količin zbranih nevarnih odpadkov za 22,5 tone, kosovnih odpadkov za 25,4 tone, embalaže za 92,4 tone, stekla za 11,4 tone. V gospodinjstvih po občini je na novo 200 hišnih kompostnikov in 786 zabojnikov za embalažo, na ekoloških otokih smo povečali prostornino zabojnikov za zbiranje odpadkov za nekaj več kot 18 m³ in začeli ločeno zbirati in odvažati biološke odpadke s pokopališč v kompostarno.

Izredne rezultate potrjuje tako zmanjšanje količine OKO kot tudi povečana količina zbrane embalaže. V letu 2009 je bila letna količina zbrane embalaže kar za 8,8-krat večja kot leta 2007 oziroma za 2,4-krat večja kot lani.

Rezultati

Odlaganje ostankov ali odstranjevanje komunalnih odpadkov (OKO in del kosovnih odpadkov) smo izvajali na deponiji Ostri vrh in na deponiji Draga, druge »koristne odpadke« pa smo oddali na reciklažo in v druge postopke predelave.

Ravnanje s komunalnimi odpadki iz gospodinjstev v občini GVP

leto	odloženi na deponije	reciklaža in predelava
2007	78,5 %	21,5 %
2009	55,1 %	44,9 %

Vir: Občina Gorenja vas - Poljane

Zbrana embalaža v občini GVP (v kg/preb.)

leto	steklo	papir	plastična, kovinska in sest. embalaža	skupaj
2006	5,8	6,6	1,5	13,9
2007	6,4	9,5	2,5	18,4
2008	8,3	10,1	9,2	27,6
2009	9,8	7,2	22	39

Vir: Občina Gorenja vas - Poljane

Pravila za ravnanje s komunalnimi odpadki so določena v predpisih RS in EU, lokalno pa v Odloku o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Ur. l. RS, št. 95/02 in 123/2008). V maju 2008 je bil sprejet Operativni program gospodarjenja s komunalnimi odpadki na območju občine Gorenja vas - Poljane, 2008–2012, ki je bil tudi v letu 2009 temeljni dokument za implementacijo izboljšav na področju ločenega zbiranja odpadkov. V skladu z zakonom o varstvu okolja delimo ravnanje s komunalnimi odpadki na dve gospodarski javni službi, in sicer na zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov ter odlaganje ostankov ali odstranjevanje komunalnih odpadkov.

Na deponiji smo v letu 2009 odložili skupaj 641 ton nenevarnih komunalnih odpadkov, od tega 459 ton OKO in 182 ton kosovnih odpadkov ter 78 ton komunalnim podobnih odpadkov iz industrije. Med pomembnejše rezultate prištevamo: za 269 ton večja količina oddanih odpadkov na reciklažo (v letu 2008 za 137 ton in v letu 2009 za 132 ton), zmanjšanje količine odloženih ostankov komunalnih odpadkov za 345 ton (v letu 2008 za 121 ton in v letu 2009 za 224 ton), medtem ko se je količina odloženih kosovnih odpadkov v primerjavi z letom 2007 povečala za 63 ton (v letu 2008 za 43 ton in v letu 2009 za 20 ton).

Kristina Knific

V letu 2009 so se povečali stroški zbiranja za 10 odstotkov in odlaganja za 18 odstotkov, prihodki od smetarine pa za 9 odstotkov. Predvsem zaradi izboljšanja ločenega zbiranja odpadkov na izvoru ter manjše količine odloženih odpadkov lahko ostaja cena storitev na področju ravnanja z odpadki tudi v letu 2010 na ravni cen iz leta 2006, to pa je bil tudi eden od pomembnih ciljev operativnega programa. Občinska uprava se zahvaljuje vsem občanom, ki ste z ureditvijo ločenega zbiranja in doslednim ločevanjem odpadkov pripomogli k doseganju v poročilu opisanih rezultatov.

Poškodovan zabojnik?

Če po odvozu odpadkov opazite, da je vaš zabojnik poškodovan, Kristina Knific z občine svetuje: »Uporabnik storitve naj najprej preveri, ali se je zabojnik poškodoval pri izvajanju storitve odvoza odpadkov, torej pri praznjenju. V tem primeru takoj po nastali poškodbi to sporočite na občino, lahko pisno po pošti, osebno ali pa po elektronski pošti na naslova: kristina.knific@obcina-gvp.si ali info@obcina-gvp.si. Navediti je treba ime, priimek in naslov uporabnika storitve ter datum poškodbe zabojnika, dokaz o poškodbi in opis poškodbe (fotografija).

Kje smo v Evropi?

Evropski statistični urad Eurostat je objavil podatke, da so leta 2008 države EU27 ustvarile v povprečju 524 kg komunalnih odpadkov na osebo, kar je skoraj enako kot leta 2007 (525 kg na osebo). Količina ustvarjenih komunalnih odpadkov se med državami članicami zelo razlikuje: od 306 kg na osebo na Češkem do 802 kg na osebo na Danskem. Slovenija je s 459 kg na prebivalca skupaj z Belgijo, Bolgarijo, Grčijo, Litvo, Madžarsko in Portugalsko v skupini držav, ki so ustvarile med 400 in 500 kg komunalnih odpadkov na osebo. Glede na način obdelave komunalnih odpadkov jih je bilo v povprečju 40 odstotkov odloženih na odlagališčih (Slovenija 66 odstotkov), 20 odstotkov sežganih (Slovenija odstotek), 23 odstotkov recikliranih (Slovenija 31) in 17 odstotkov kompostiranih (Slovenija 2).

T. Č.

Naslednja številka Podblegaskih novic bo izšla sredi septembra. Vaše prispevke pričakujemo najkasneje do 27. avgusta po elektronski pošti: podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaskih novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi sezname prireditev, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Od prodajalca zahtevajmo izjavo o skladnosti

Zakonodaja s področja odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda sledi zahtevam predpisov EU. Na območjih brez javne kanalizacije bodo morali tudi lastniki obstoječih objektov zagotoviti izgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju MKČN). Rok za prilagoditev se izteče 31. decembra 2017, za objekte na vodovarstvenih območjih pa že dve leti prej.

Za izgradnjo javne kanalizacije skrbi lokalna skupnost, medtem ko je na območju razpršene gradnje izgradnja individualnih MKČN naloga lastnikov objektov. Poleg naselij, ki so že opremljena z javno kanalizacijo, bo občina z javno kanalizacijo opremila predvidoma še Hotavlje, Podgoro in Trebijo, Sovodenj, Lučine ter Dolge Njive. Kljub temu pa vsi objekti v naseljih zaradi tehničnih ali drugih posebnosti mogoče ne bodo priklopljeni na javno kanalizacijo.

V primeru počitniških objektov ali objektov, ki so na območjih s prepovedjo odvajanja odpadne vode v vode, je dopustno zbiranje odpadnih komunalnih vod v nepretočni greznici ter njeno praznjenje z odvozom na ustrezno opremljeno centralno čistilno napravo.

Vse MKČN niso ustrezne

Ponudba individualnih MKČN na trgu je raznovrstna, vendar vse ne ustrezajo zahtevam predpisov. Pri odločanju za nakup je potrebno poleg določitve ustrezne velikosti, tipa MKČN, primerjave nabavnih stroškov, upoštevati tudi njeno pričakovano življenjsko dobo, obratovalne stroške ter se prepričati, da je MKČN kot tipski izdelek skladna z

zahtevami predpisov. Vsaka MKČN, ki jo trg ponuja, ni ustrezna, odločitev zanjo pa lahko pomeni »slabo naložbo« tako v pomenu neizpolnitve zahtev glede opreme objekta z MKČN kot tudi višjega zneska za plačilo okoljske dajatve za obremenjevanje odpadne vode. V skladu z Uredbo je ustrezna MKČN z biološko razgradnjo, ki ima kot gradbeni proizvod izjavo o skladnosti. To je dokument, ki ga izda pristojna institucija in potrjuje skladnost MKČN z zahtevami enega od standardov SIST EN: 12255-5, 12255-6, 12255-7, ali pa gre za MKČN z naravnim prezračevanjem s pomočjo rastlin v rastlinski čistilni napravi z vertikalnim tokom. V »razredu individualnih MKČN« so ustrezne tudi biološke MKČN, za katere izjava o skladnosti potrjuje skladnost z enim od standardov SIST EN: 12566-1, 12566-2, 12566-3, 12566-4 in 12566-5; investitor pri vgradnji zagotovi, da se odpadna voda odvaja neposredno v površinsko vodo skozi filtrno napravo za predčiščeno komunalno odpadno vodo ali v podzemno vodo skozi sistem za infiltracijo v tla. Če vgrajena MKČN nima izjave o skladnosti, zanjo ne bo mogoče pridobiti pozitivne ocene obratovanja MKČN in posledično tudi ne povratnih sredstev ter pravice do nižjega plačila

okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda.

Nižje dajatve

Višina okoljske dajatve za odpadne vode je odvisna od učinka čiščenja MKČN oziroma od načina čiščenja odpadne vode in skladnosti obratovanja MKČN s predpisi. Za MKČN, ki obratujejo skladno z zahtevami in vključujejo primarno čiščenje, je znesek okoljske dajatve za 40 odstotkov nižji, pri tistih s sekundarnim in terciarnim čiščenjem pa za 90 odstotkov.

Skladnost obratovanja MKČN z zahtevami predpisov se ugotavlja s pomočjo rezultatov izvedbe prvih meritev in obratovalnega monitoringa, za MKČN velikosti do 50 PE pa tudi z oceno obratovanja, ki jo izdela izvajalec gospodarske javne službe. Prve meritve se izvedejo po vzpostavitvi stabilnih obratovalnih razmer, vendar ne prej kot v treh in ne pozneje kot v devetih mesecih po prvem zagonu MKČN. Pri izdelavi ocene obratovanja MKČN pristojna lokalna služba poleg tehnične dokumentacije in izjave o skladnosti preveri tudi upoštevanje prepovedi in omejitev ter ustreznost odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Če se z oceno MKČN ne ugotovi skladnosti obratovanja, mora pristojna komunalno podjetje za odvajanje komunalnih odpadnih vod obračunavati višjo okoljsko dajatev, ki je 0,5283 evra za kubični meter porabljene vode, oziroma 2,2010 evra na osebo mesečno, če se poraba vode ne ugotavlja z merjenjem.

Kristina Knific

Vprašali smo

Občina subvencionira izgradnjo male komunalne čistilne naprave

Na vprašanje o možnostih in pogojih sofinanciranja male komunalne čistilne naprave je odgovorila Kristina Knific z občine.

Nepovratna sredstva dodeljuje občina v skladu s Pravilnikom o dodeljevanju nepovratnih finančnih sredstev za izgradnjo malih čistilnih naprav v občini Gorenja vas - Poljane (Ur. l. RS št. 121/2003). Višina sredstev se določi v proračunu tekočega leta. Javni razpis se objavi vsako pomlad v Podblegaških novicah in na občinski spletni strani.

Nepovratna sredstva za izgradnjo individualnih MKČN lahko pridobi lastnik objekta, ki MKČN postavi na območju občine Gorenja vas - Poljane, kjer do konca leta 2015 ne bo urejena javna kanalizacija. Vlogi je treba priložiti naslednjo dokumentacijo:

Podatke o lastniku in upravljavcu MKČN: ime in priimek, naslov, telefonska številka, EMŠO in davčna številka. Če upravljavec ni isti kot lastnik, se priloži tudi

pogodbo med njima. Podatke se napiše na spremni dopis – vlogo, ki se ji priloži še zahtevano dokumentacijo, navedeno v nadaljevanju.

Ustrezno upravno dovoljenje: gradbeno dovoljenje za obstoječi objekt, če se gradi MKČN velikosti do 50 PE na parceli obstoječega objekta. Če gradite na drugi parceli, se o zahtevah za gradnjo pozanimajte na UE Škofja Loka, oddelek za okolje in prostor (tel.: 04/51-12-360).

Osnovne tehnične podatke o MKČN: navodila o obratovanju in vzdrževanju čistilne naprave, tehnične specifikacije MKČN in izjavo o skladnosti MKČN.

Ocena obratovanja ali poročilo o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu MKČN: oceno obratovanja izdela izvajalec

gospodarske javne službe (režijski obrat Občine Gorenja vas - Poljane). Po izgradnji in stabilnem obratovanju MKČN vložite na občini vlogo za izdelavo ocene obratovanja. Vlogi je potrebno priložiti dokumente iz 3. točke. Če se odločite za prve meritve in obratovalni monitoring, ga izdela pristojna institucija (npr. ZZV Kranj, tel.: 04/20-17-138).

Zapisnik o izvedenem tehničnem prevzemu male komunalne čistilne naprave: Skupaj z oceno obratovanja izdela izvajalec gospodarske javne službe (režijski obrat Občine Gorenja vas - Poljane).

Dokazila o poravnanih stroških izgradnje MKČN (fotokopija plačanih računov).

Za dodatne informacije sem dosegljiva na telefonski številki: 04/51-83-122).

mag. Kristina Knific

Jeseni se bodo prvi naročniki že lahko priklopili

Občina Gorenja vas - Poljane je ena od redkih občin, ki se je leta 2008 prijavila na javni razpis Ministrstva za gospodarstvo RS o gradnji, upravljanju in vzdrževanju odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v lokalni skupnosti. Prijavljeni projekt je bil pozitivno ocenjen, ministrstvo pa je oktobra 2008 z občino podpisalo pogodbo o sofinanciranju gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij. Projekt je s stališča ustreznosti in zagotavljanja ciljev javnega razpisa potrdila tudi Evropska komisija.

Projekt se izvaja na osnovi javno-zasebnega partnerstva, v okviru katerega je bil na javnem razpisu občine že pred oddajo vloge za pridobitev nepovratnih sredstev izbran zasebni partner in soinvestitor, podjetje Tritel iz Ljubljane. Podjetje ima z občino podpisani dve pogodbi, in sicer o gradnji odprtega širokopasovnega omrežja (OŠO) ter o upravljanju in vzdrževanju OŠO v naši občini. Po pogodbi bo Tritel zgrajeno omrežje oddajal vsem zainteresiranim operaterjem pod enakimi pogoji.

Žile v tri smeri

Pogodbeni partnerji za izvedbo gradbenih del (Kajtna B. I., d. o. o., Pirnat, d. o. o., in Boro Dimitrov, s. p.), intenzivno gradijo kabelsko kanalizacijo na več delih glavnih tras. Gradbena dela nekoliko zamujajo zaradi neugodnih vremenskih razmer od lanske jeseni do letošnje pomladi. V kratkem bo največji del gradbenih del zaključen, nato bodo narejeni končni geodetski posnetki ter dobavljeni in položeni optični kabli na vseh pripravljenih glavnih trasah. Optični kabli bodo potekali od telekomunikacijskega (TK) prostora v vgrajeno aktivno opremo v stavbi občine do vseh naselij, ki so predmet razpisa, v treh glavnih smereh, do katerih vodijo glavne trase, in sicer iz Gorenje vasi proti Lučinam, z odsekom trase proti Žirovskemu vrhu; proti Poljanam in nato proti Podobenu, z odseki za Žabjo vas, Dobje ter Zakobiljek; proti Trebiji, z odsekoma proti Stari Oselici in Fužinam ter z odsekom čez Hotavlje proti Leskovici in proti Suši ter Hlavčim Njivam.

Zasebni partner je pozval telekomunikacijske operaterje k sodelovanju in gostovanju v zgrajenem širokopasovnem omrežju. Vabila so bila poslana vsem večjim telekomunikacijskim operaterjem: Telekom Slovenije, Elektro Turnšek, Telemach, T-2, Amis, Stelkom in Tuš Telekom. Vsi zainteresirani operaterji se bodo lahko priključili na omrežje v eni točki, v TK prostoru v občinski stavbi. Vsak operater bo zase zagotovil povezavo do prostora.

Za priključnino 230 evrov

Izvedbo prvih priključkov zainteresiranih strank lahko pričakujemo v jesenskih mesecih letošnjega leta. Postopek priključitve bo potekal na ustaljen in vedno enak način. Zainteresirana stranka bo najprej sklenila naročniško pogodbo o prejemanju telekomunikacijskih storitev z enim od operaterjev. Na osnovi tega in prej podpisane pogodbe o gostovanju med upraviteljem zgrajenega optičnega omrežja in operaterjem bo operater upravitelju izdal naročilo za gradnjo naročniškega priključka. Enkratna priključnina za izvedbo naročniškega priključka znaša 230 evrov z DDV in jo naročnik plača upravitelju omrežja,

Občina Gor. vas - Poljane
Poljnska cesta 87
4224 Gorenja vas

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRAJA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Gradnja, upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja elek. komunikacij v lok. skupnosti

**INFORMACIJA O IZKAZANEM ZANIMANJU ZA
TELEKOMUNIKACIJSKE STORITVE**

Podpisani/-a _____
(ime, priimek)

(ulica, hišna številka)

(poštna številka, mesto/naselje)

(telefon / mobilni telefon / drugo)

Izjavljam, da me zanima gradnja priključka v odprtem širokopasovnem optičnem omrežju in
prejemanje telekomunikacijskih storitev operaterjev, ki bodo svoje storitve ponujali v omrežju
na območju občine (obkrožite lahko več odgovorov):

– televizijski programi	DA / NE
– internet	DA / NE
– telefonija	DA / NE
– paketna ponudba	DA / NE
– drugo	DA / NE

Če bi lahko izbral/-a, bi izbral/-a telekomunikacijske storitve enega od spodaj navedenih
operaterjev (obkrožite lahko le en odgovor):

– Amis	DA
– T2	DA
– Telekom Slovenije / Siol	DA
– Telemach	DA
– Tuš Telekom	DA
– drugi	DA

Opomba: _____

(kraj in datum)

(podpis)

Več informacij o gradnji omrežja in ponudbi operaterjev lahko dobite na občini ali pri vašem
upravitelju in vzdrževalcu optičnega omrežja, podjetju Tritel, d. o. o.

Tritel, d. o. o., Nadgoriška cesta 37, 1231 Ljubljana – Črnuče
TEL/FAX: 01 561 1015, TEL.: 059 110 186, GSM: 051 692 460
info@tritel.si, www.tritel.si

na novo omrežje

Informacijo o izkazanem zanimanju po telekomunikacijskih storitvah lahko oddate tudi že sedaj, in sicer tako, da izpolnjeni obrazec pošljete na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, ali ga oddate osebno na sedežu občine (sprejemna pisarna). Obrazec je objavljen tudi na spletni strani občine: <http://www.obcina-gvp.si>, in sicer pod zavihkom Občina – Projekti – Projekt gradnja, upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občini Gorenja vas - Poljane.

operaterju pa mesečne naročnine za dobavljene storitve.

Naročniški priključek bo zgrajen na enega od treh možnih načinov: optični kabel bo položen v zemljo, obešen po drogovi ali pa bo povezava vzpostavljena po radijski poti. V vsakem primeru pa bo upravitelj naročniku dobavil in montiral še aktivni del opreme, ki bo priklopljen na optično omrežje ali na radijsko povezavo. Gre za t. i. CPE-enoto, ki omogoča sprejemanje in distribucijo telekomunikacijskih storitev pri naročniku. Naročnik si bo notranji razvod, kar pomeni napeljavo znotraj stanovanjskega objekta do vseh telekomunikacijskih naprav, zagotovil sam in na lastne stroške oziroma skladno s pogoji izbranega operaterja. Po končani graditvi naročniškega priključka upravitelj obvesti operaterja o zaključku del in aktiviranju priključka, kar pomeni, da operater lahko prične dobavljati naročniku telekomunikacijske storitve po pogodbi.

Za povezavo in prenos naročenih storitev skozi zgrajeno omrežje od vhodne točke v TK prostoru do naročniškega priključka in aktivne naročniške opreme skrbi in odgovarja upravitelj omrežja. To pomeni, da se bo naročnik v primeru napak ali nedelovanja omrežja najprej obrnil na upravitelja. Upravitelj bo nato lociral mesto in razloge za nastanek napake ter jo, če je napaka nastala na optičnem omrežju, tudi odpravil.

Tritel, d. o. o.

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi 58. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07-UPB3 in 65/08), Občina Gorenja vas - Poljane objavlja javni natečaj za zasedbo prostega uradniškega delovnega mesta

SVETOVALEC (m/ž) za komunalno infrastrukturo v oddelku za okolje, prostor in infrastrukturo – nadomestna zaposlitev

Kandidati, ki se bodo prijavi na prosto delovno mesto, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- najmanj visoka strokovna izobrazba /prva stopnja/ gradbene, strojne, elektro ali druge ustrezne smeri;
- najmanj 7 mesecev delovnih izkušenj;
- znanje uradnega jezika
- državljanstvo Republike Slovenije;
- ne smejo biti pravnomočno obsojeni zaradi naklepnega kaznivnega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ne smejo biti obsojeni na nepogojno kazen zavora v trajanju več kot šest mesecev;
- zoper njih ne sme biti vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivnega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Kot delovne izkušnje se šteje delovna doba na delovnem mestu, za katero se zahteva ista stopnja izobrazbe in čas pripravištva v isti stopnji izobrazbe, ne glede na to, ali je bilo delovno razmerje sklenjeno oziroma pripravništvo opravljeno pri istem ali drugem delodajalcu. Kot delovne izkušnje se upošteva tudi drugo delo na enaki stopnji zahtevnosti, kot je delovno mesto, za katero oseba kandidira, pri čemer se upošteva čas opravljanja takega dela in stopnja izobrazbe. Zahtevane delovne izkušnje se skrajšajo za tretjino v primeru, da ima kandidat univerzitetno izobrazbo (prejšnja) ali visoko strokovno izobrazbo s specializacijo oziroma magisterijem znanosti (prejšnja).

Izbrani kandidat mora najkasneje v enem letu od sklenitve pogodbe o zaposlitvi opraviti usposabljanje za imenovanje v naziv, predpisano v skladu s 89. členom Zakona o javnih uslužbencih, razen v primeru, da ima to izobraževanje že pripravljeno oziroma razen v primeru, da ima opravljen strokovni izpit za imenovanje v naziv (državni izpit iz javne uprave). V enakem roku bo moral opraviti tudi strokovni izpit iz upravnega postopka.

Delovno področje:

- pomoč pri pripravi osnutkov predpisov in drugih zahtevnejših gradiv,
- zbiranje, urejanje in priprava podatkov za oblikovanje zahtevnejših gradiv,
- samostojno oblikovanje manj zahtevnih gradiv s predlogi ukrepov,
- vodenje in odločanje v zahtevnih upravnih postopkih na prvi stopnji,
- opravljanje drugih upravnih nalog podobne zahtevnosti.

Delo bo zajemalo obenem vodenje del na področju nizkih gradenj javne komunalne infrastrukture (kanalizacija, ceste) in drugih področnih investicij, investicij s področja odprave posledic naravnih nesreč in opremljanja zemljišč za gradnjo ter priprave vse dokumentacije za izvajanje področnih del.

Prijava mora vsebovati:

- izjavo o izpolnjevanju pogoja glede zahtevane izobrazbe, iz katere mora biti razvidna stopnja in smer izobrazbe ter leto in ustanova, na kateri je bila izobrazba pridobljena;
- opis delovnih izkušenj, iz katerega je razvidno izpolnjevanje pogoja glede zahtevanih delovnih izkušenj. Iz opisa mora nedvoumno izhajati, da delovne izkušnje izhajajo iz opravljanja dela na delovnih mestih, za katere se zahteva najmanj visoka strokovna izobrazba,;

• izjavo kandidata, da:

- je državljan Republike Slovenije,
- ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivnega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in da ni bil obsojen na nepogojno kazen zavora v trajanju več kot šest mesecev,
- zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivnega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- izjavo kandidata, da za namen tega natečajnega postopka dovoljuje Občini Gorenja vas - Poljane pridobiti podatke, navedene v 3. točki, iz uradnih evidenc;
- v primeru, da kandidat nima končane ustrezne slovenske šole, mora prijavi priložiti posebno potrdilo uradno pooblaščen izobraževalne ustanove o uspešno opravljenem preizkusu znanja slovenščine po javno veljavnem izobraževalnem programu ustrezne stopnje v Republiki Sloveniji.

V primeru, da bo kandidat namesto izjave iz druge in tretje alineje 3. točke prijavi priložil potrdilo ministrstva za pravosodje, da kandidat ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivnega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da ni bil obsojen na nepogojno kazen zavora v trajanju več kot šest mesecev oziroma potrdilo krajevno pristojnega okrajnega sodišča, da zoper kandidata ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivnega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, potrdilo ne sme biti starejše od 2 mesecev, sicer se bo prijava štela za formalno nepopolno.

Zaželeno je, da prijava vsebuje tudi kratek življenjepis ter da kandidat v njej poleg formalne izobrazbe navede tudi druga znanja in veščine, ki jih je pridobil.

Z izbranim kandidatom bo sklenjeno delovno razmerje za določen čas dveh let z možnostjo podaljšanja s polnim delovnim časom in šestmesečnim poskusnim delom, ostalim kandidatom pa bo vročen sklep o neizbiri. Izbrani kandidat bo delo opravljal v prostorih Občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87.

Formalno nepopolne prijave se v skladu s 21. členom Uredbe o postopku za zasedbo prostega delovnega mesta v organih državne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 139/2006) ne bodo uvrstile v izbirni postopek.

Kandidat vloži prijavo v pisni obliki, ki jo pošlje v zaprti ovojnici z označbo: »Za javni natečaj za uradniško delovno mesto svetovalec v Oddelku za okolje, prostor in infrastrukturo«, na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, in sicer do 28. julija 2010. Za pisno obliko prijave se šteje tudi elektronska oblika, poslana na elektronski naslov: elizabetha.rakovec@obcina-gvp.si, pri čemer veljavnost prijave ni pogojena z elektronskim podpisom.

Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni najkasneje v 60 dneh po objavi javnega natečaja.

Dodatne informacije o izvedbi javnega natečaja in delovnem področju je mogoče dobiti na tel.: 031/676-418 (Elizabeta Rakovec)

Datum: 7. julij 2010

Župan Milan Čadež

RŽV Ob jubileju razstava in izdaja posebne znamke

Mineva 50 let od odkritja urana na Žirovskem vrhu. Ob tej priložnosti so pripravili tradicionalno stanovsko srečanje Uranarjev pri Krvini v Gorenji vasi. Srečanja se je udeležilo veliko ljudi, ki so v rudniku zaposleni ali so bili, spomnili pa so se tudi pokojnih. V galeriji Krvina si je bilo možno ogledati razstavo fotografij, ki jo je RŽV pripravil ob pomoči Tomaža Lundra. Izšla je tudi posebna znamka z motivom dokončno urejenega odlagališča Jazbec in pisemska ovojnica z istim motivom, ki so jo obiskovalci dobili v spomin. Domačinka Cilka Štucin je v letošnjem letu izdala knjigo z naslovom Rekli so, tu kopal se bo uran, v kateri opisuje njeno videnje RŽV.

Raziskave nahajališča uranove rude so se na Žirovskem vrhu izvajale v letih od 1960 in 1989. Našli so dovolj velike zaloge, da so začeli razmišljati o odprtju rudnika urana. Odločitev o izgradnji je bila sprejeta leta 1976, ko je bilo ustanovljeno podjetje Rudnik urana Žirovski vrh. Takoj so se začele priprave projektne dokumentacije, pridobivanje zemljišč in urejanje vseh preostalih formalnih postopkov.

Kot so zapisali v svojem glasilu Uranar, so Žirovski vrh raziskovali dvajset let, deset let so ga odpirali in odkopavali uranovo rudo ter dobrih pet let proizvajali uranov koncentrat. Nato pa rudnik še 20 let zapirali.

Na zemljišču nekdanjega predelovalnega obrata je bila s sredstvi rudnika zgrajena gospodarska cona Todraž, ki je omogočila odpiranje novih delovnih mest po zaprtju rudnika.

V jubilejnim letu tako zaključujejo zapiranje vseh objektov nekdanjega rudnika in s tem tudi obdobje rudarjenja na Žirovskem vrhu in v Todražu.

Lidija Razložnik

Ustanovljen bo Programski svet za turizem

V prejšnji številki Podblegaških novic smo že pisali o pripojitvi LTO Blegoš k Razvojni agenciji Sora. Tokrat nas je zanimalo, kaj konkretno se bo zdaj na področju turizma spremenilo in kako bo pri tem sodelovala naša občina. Odgovarja Rok Šimenc iz RAS: »Ustanoviti nameravamo Programski svet za področje turizma, kamor bomo povabili vse ključne deležnike oz. snovalce turizma v našem okolju (občine, sekcijo gostincev pri OOOZ, najbolj aktivna turistična društva). Želimo si, da bi skupaj postavili tako strateške, predvsem pa operativne cilje na področju turizma, skupaj pripravili letni načrt in spremljali razvoj turizma na Loškem. Programski svet bo oblikovan predvidoma v jeseni 2010. Počakati moramo le še na odziv občin.« Več o tem v eni od prihodnjih števil.

L. R.

110 let PGD Gorenja vas

Vaja Požar kot spomin na

Poleti 1900 je bilo ustanovljeno takratno prostovoljno gasilsko društvo Trata - Gorenja vas. Ustanovne listine društvo ne poseduje, iz ohranjenih zapisov pa je možno ugotoviti, da so bili ustanovni člani na pobudo takratnega župana Martina Brenceta vaščani: Franc Jelovčan, Vaclav Paleček, Janez Ferlan, Jakob Jezeršek, Martin Vodnik, Janez Pintar, Ivan Pintar, Ivan Inglič, Matevž Inglič, Janez Bogataj, Jakob Debeljak, Janez Fortuna, Franc Osredkar, Janez Košir, Anton Dolinar ter takratni župan Martin Brenc.

Foto: www.fotografiranje.si/Denis Bozovičar

Parada, v kateri je sodelovalo 19 društev.

Še preden je društvo obeležilo prvo leto delovanja, se je nedolžna otroška igra sprevrgla v najstrašnejšo preizkušnjo za gorenjevaške gasilce in celotno Gorenjo vas. 22. maja 1901 je pogorela skoraj celotna vas. Do tal je pogorelo 26 hiš in 18 gospodarskih poslopij. Gasilcem so pri gašenju in reševanju pomagali gasilci iz Poljan, Škofje Loke, Stare Loke in Žirov. Društvo in gasilci so se še takrat začeli dobro zavedati svoje vloge in pomena, kar se je odrazilo na večanju članstva in napredovanju.

Leta 1926 je bila v Poljanski dolini velika povodenj. Gasilci so se še posebno izkazali pri reševanju življenj in imetja sokrajanov.

Druga svetovna vojna je pustila temen pečat, ponovno so se gasilci združili po koncu vojne. Takrat so se dogovarjali, da bi zgradili novi gasilski dom, saj je bil stari premajhen in dotrajan. A iz občine je prišla odločba o prekinitvi del, ker naj bi na tem mestu stal hotel. Stari dom pa je bil tako dotrajan, da so ga morali podreti, ker je ogrožal sosednje hiše.

Zgodovina društva pa vendarle ni tako črna, saj so se člani veselili vsake pridobitve nove opreme ali vozila, ki jim je olajšala delo v

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

NOVO OTROŠKO IGRIŠČE NA HOTAVLJAH

Po letu dni se zaključuje Leader projekt z naslovom »Gremo na igrišče«. V okviru projekta so bila na novo urejena štiri zunanja otroška igrišča, eno v občini Gorenja vas - Poljane, dve v občini Škofja Loka in eno v občini Železniki.

Na teh novih otroških igriščih so postavljena zanimiva igrala, ki spodbujajo kreativnost in druženje otrok. Na vseh novo urejenih igriščih potekajo tudi zanimive delavnice za otroke, s katerimi želimo še dodatno spodbuditi otroke k ustvarjalnemu druženju in igranju skupinskih iger. Otroci na delavnicah spoznavajo varne načine uporabe igral, se naučijo starih družabnih iger ter predvsem kakovostno preživljajo prosti čas.

V občini Gorenja vas - Poljane je na več kot 450 m² površine novo otroško igrišče na Hotavljah. Opremljeno je s številnimi kakovostnimi igrali. Postavljeni so hiška s toboganom, gugalnica, vzmetno otroško igralo, plezalo, skala za plezanje. V okviru igrišča je postavljen tudi koš za igranje košarke, asfaltna ploščad za prosto igro otrok ter okrogla kamnita miza, kjer si lahko odpočijejo tako otroci kot njihovi starši.

K nastajanju in urejenosti igrišča so veliko prispevali tudi krajanje Hotavlj in sosednjih vasi. V okviru prostovoljnih

delovnih akcij so člani TD Slajka Hotavlj in ŠD Marmor Hotavlj, podjetje Topos Hotavlj, d. o. o., in drugi krajanje pomagali pri pripravi terena, zasaditvi dreves in trave. Še posebej je treba pohvaliti otroke, ki so pomagali pri ureditvi igrišča in zasaditvi dreves.

Cilj projekta »Gremo na igrišče« je postaviti igrala ter pripraviti urejen prostor za varno in kakovostno druženje otrok, ki bo spodbujalo otroško igrivost in kreativnost ter pripomoglo k navezovanju ter ohranjanju osebnih in socialnih stikov. Da smo ta zastavljeni cilj dosegli, kaže velika udeležba na doslej organiziranih delavnicah ter nasploh velika obiskanost novih otroških igrišč.

Celotni projekt je vreden 112.600 evrov. Projekt se sofinancira iz programa Leader. Sredstva v višini 57.000 evrov so torej zagotovljena iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in iz proračuna Republike Slovenije, manjkajoča pa v proračunih občin. Postavitev otroškega igrišča in izvedba animacijskih delavnic v občini Gorenja vas - Poljane je ocenjena na 49.100 evrov, od tega bo 21.700 evrov pridobljenih iz programa Leader, 27.400 evrov pa bo zagotovila Občina Gorenja vas - Poljane.

Razvojnica agencija Sora, d. o. o.

katastrofo izpred 109 let

Foto: Vito Debeljak

Podelitev priznanj

elementarnih in naravnih nesrečah ter vsakega dosežka.

Danes društvo združuje več kot 200 članov vseh generacij. Aktivni so tako mladi gasilci kot tudi veterani. Društvo šteje tudi okrog 50 operativcev, 23 od njih jih je stalno pod pozivniki.

Slovesnosti

V letošnjem letu, ko obeležuje PGD Gorenja vas 110-letnico delovanja, so pripravili slavnostno akademijo s podelitvijo priznanj Gasilske zveze Slovenije in Občinske gasilske zveze Škofja Loka. Prejeli so jih celotna gasilska enota, nekdanji in sedanji vodilni člani društva

ter sosednja društva. V nadaljevanju akademije so interaktivno predstavili tudi kroniko društva in »sodobnega« gasilca Sama.

Osrednja slovesnost se je začela z veliko gasilsko vajo Požar Gorenja vas 2010, ki je bila izvedena v spomin na požar iz leta 1901. Namen vaje je bilo prikazati z današnjimi gasilskimi sredstvi in tehniko, za kako veliko katastrofo je takrat šlo. Vaja, na kateri se je zbralo okrog 500 gledalcev, je bila zelo zanimiva in gledalcem predstavljena tudi s komentiranjem v živo. Sodelovale so gasilske enote **občin Gorenja vas - Poljane, Žiri, Škofja Loka, PGD Vrhnika in EPV GZ Ljubljana**.

Parade, ki je sledila po vaji in se je vila skozi Gorenjo vas, se je udeležilo 300 gasilk in gasilcev iz 19 društev, za njimi pa se je vila kolona 30 gasilskih vozil, kar je dalo paradi še posebno veličasten izgled. Dogodku je prisostvoval tudi predsednik Državnega zbora RS in naš rojak dr. Pavel Gantar, ki je bil tudi častni govornik.

Kot je povedal predsednik društva Boštjan Reberšek so bile vse prireditve v okviru visokega jubileja odlično organizirane in izpeljane, kar so potrdili tudi obiskovalci. Glede lastnega gasilskega doma pa nam je zaupal, da se stvari razpletajo v pravi smeri. Torej bo Gorenja vas končno dobila dolgo pričakovani in prepotrebni gasilski dom.

Lidija Razložnik

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi Odloka o priznanjih občine Gorenja vas - Poljane (Ur. l. RS, št. 12/06) Komisija za priznanja občine Gorenja vas - Poljane objavlja

JAVNI RAZPIS

za zbiranje predlogov kandidatov za podelitev priznanj Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2010

Komisija za priznanja Občine Gorenja vas - Poljane objavlja javni razpis za zbiranje predlogov kandidatov za podelitev priznanj Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2010. Pobudniki za podelitev priznanj Občine Gorenja vas - Poljane so lahko občina, občani, politične stranke, vaške skupnosti, krajevne skupnosti, podjetja, društva ter druge organizacije in skupnosti s sedežem v občini Gorenja vas - Poljane.

Občina Gorenja vas - Poljane podeljuje priznanja zaslužnim občanom, drugim posameznikom, podjetjem, društvom, skupinam, zavodom, združenjem in drugim pravnim osebam za dosežke na področju gospodarstva, vzgoje, izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zaščite in reševanja, ekologije in na drugih področjih človekove ustvarjalnosti, ki prispevajo h kakovostnejšemu, vsestransko bogatejšemu ter popolnejšemu življenju občanov in imajo večji pomen za ugled in razvoj občine Gorenja vas - Poljane in širše skupnosti. Priznanja Občine Gorenja vas - Poljane se podeljujejo tudi za izkazano izredno požrtvovalnost, hrabrost in človekoljubnost. Priznanja Občine Gorenja vas - Poljane se lahko podeljujejo tudi posmrtno.

Vsako leto se lahko praviloma podeli največ en naziv častnega občana, eno plaketo in dve priznanji Občine Gorenja vas - Poljane.

1. Kriteriji za podelitev priznanj in nagrad

Priznanje Občine Gorenja vas - Poljane na področju gospodarskih in družbenih dejavnosti se podeljuje posameznikom, skupinam, organizacijam, društvom in skupnostim za izjemne dosežke in kot spodbudo za nadaljnje strokovno delo in dejavnost na posameznih področjih življenja in dela, s katerim so pomembno prispevali k razvoju in ugledu občine.

Plaketo Občine Gorenja vas - Poljane se podeljuje posameznikom, skupinam, organizacijam, zavodom, društvom in skupnostim za večletne izjemne uspehe na posameznih področjih družbenih dejavnosti in gospodarstva, za dosežke trajnega pomena, za izredno humano in požrtvovalno dejanje, ob življenjskem ali delovnem jubileju ter ob drugih posebnih in pomembnih primerih, ki prispevajo k razvoju in ugledu občine.

Naziv častnega občana je najvišje priznanje Občine Gorenja vas - Poljane in se podeli občanom občine Gorenja vas - Poljane, drugim državljanom Republike Slovenije ali tujim državljanom, katerih delo in aktivnosti predstavljajo pomembne in trajne zasluge na področju gospodarstva, znanosti, umetnosti, kulture, športa ali na drugem področju družbenega življenja in dela ter za izjemne dosežke, s katerimi so pomembno in trajno prispevali k razvoju, prepoznavnosti in ugledu občine.

2. Podatki, ki jih mora vsebovati pobuda za podelitev priznanj ali nagrad

Za popolne se štejejo tisti pisni predlogi, ki vsebujejo:

- ime in priimek oziroma naziv in naslov vlagatelja pobude,
 - ime in priimek oziroma naziv predlaganega prejemnika priznanja,
 - predstavitev predloga, ki največ na dveh straneh predstavi kandidata in njegovo dejavnost,
 - opis izpolnjevanja kriterijev iz 1. točke tega razpisa največ na štirih straneh, ki je obenem utemeljitev s predstavitevjo razlogov za podelitev priznanja,
 - morebitna druga ustrezna dokazila o dosežkih, ki so navedeni v utemeljitvi za podelitev priznanja.
- Vloge morajo imeti oštevilčene strani.

3. Rok za oddajo predlogov in označitev predlogov

Za pravočasno predložene se bodo šteli tisti predlogi kandidatov za podelitev priznanj Občine Gorenja vas - Poljane, ki bodo prispeli do 8. septembra 2010 na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas.

Za pravilno označene se bodo šteli tisti predlogi, ki bodo poslani v zaprtih ovojnica s pripisom: »Ne odpiraj – priznanja Občine Gorenja vas - Poljane«.

Komisija za priznanja Občine Gorenja vas - Poljane

Porušeno cerkev primerjajo z ljubljansko stolnico

Letos mineva 300 let od postavitve posvetilnega temeljnega kamna baročne cerkve sv. Martina v Poljanah. Domačini so se na dan državnosti temu dogodku poklonili s spominskim večerom. Slavnostni govornik je bil dr. Jože Dežman, prireditev pa je s pesmijo pospremil Slovenski oktet. V nedeljo se je slovesnost zaključila s sv. mašo, ki jo je daroval ljubljanski nadškof Anton Stres.

Najdbe, ki so jih pri izkopavanjih odkrili arheologi.

Na spominski slovesnosti na dan državnosti sta zbrane pozdravila župan in poslanec Milan Čadež in direktor občinske uprave mesta Freising Rupert Widmann. Prireditev je povezovala v srednjeveško opravo oblečena Mateja Tušek, ki je vezno besedilo pripravila ob pomoči novonastalega zbornika, vanj pa vpletla poljansko dušo in njeno občutenje domače zemlje.

Poleg naštetih so se med drugim spominskega večera udeležili arhidiakon za Gorenjsko in generalni vikar za ljubljansko nadškofijo, gospod prelat Anton Slabe, dekan škofjeloške dekanije monsinjor dr. Alojzij Snoj, drugi zastopniki mesta Freising in zastopniki občine Škofja Loka, ki so spremljali delegacijo iz Freisinga.

Leto dni po odkritju

Če zavrtimo leto dni nazaj, se spomnimo, da je bilo na dan državnosti odprtje rekonstruirane ceste skozi Poljane. Po pričakovanjih so pod cesto našli temelje baročne cerkve in morda je le srečno naključje hotelo, da so našli tudi temeljni kamen. V njem so bili tudi trije medaljoni z napisi, ki pričajo o začetku gradnje ter dostojanstvenikih tistega časa, ki so bili pomembni za to, da se je cerkev začela graditi. Kot je povedal Dežman, je bilo 18. stoletje, v katerem je bila zgrajena poljanska cerkev, pomembno obdobje v zgodovini Slovencev kot čas vsesplošnega gospodarskega razcveta in blaginje, ki sta omogočila razcvet baročne

umetnosti in obenem tudi arhitekturno podobo slovenskega prostora. Kako veličastna je bila cerkev, govori tudi dejstvo, da je na pregledni razstavi arhitekture 18. stoletja leta 2007 cerkev omenjena med vidnejšimi spomeniki, ki jih ni več kot izjemen spomenik iz obdobja zrelega baroka. Za lažjo predstavo o veličini cerkve omenimo, da jo primerjajo z baročnimi umetninami, kot sta ljubljanska stolnica in uršulinska cerkev. O dobrih časih baroka govori tudi dejstvo, da so tega leta končali cerkev v Javorjah, obenem pa že položili temeljni kamen za novo cerkev v Poljanah, je povedal Dežman. Izjemen kulturni spomenik z bogato baročno opremo bi gotovo še dolgo sam kljuboval času, če se ne bi vmešal čas II. svetovne vojne in po njej včasih neznane človeške strasti. Za ohranitev cerkve so bili zaman vsi napor tedanjega župnika Jerneja Ramoveša in domačinov. Leta 1954 je bila cerkev izbrisana iz središča Poljan, vendar pa se ni izbrisala iz spomina domačinov, ki so na skrivaj in potihoma prenašali izročilo o njej na svoje potomce.

Poljane, kdo vas bo ljubil

Dežman se je v govoru dotaknil tisočletnega krščanstva na naših tleh, socializma in njegovega padca ter nacionalizma, ki je privrel na dan v vseh vzhodnoevropskih državah in povzročil velike spremembe ter o pomenu domoznanstva, nujnosti dialoga med ljudmi za

dobro Slovenije in njen napredek. Da Slovenci to zmoremo, je pokazala tudi desetdnevna osamosvojitvena vojna. Čeprav se je o tistih časih težko pogovarjati tudi še po tolikih letih, je nujen konstruktiven dialog med vsemi, je poudaril Dežman.

V spomin na nekdanjo cerkev je ob tej priložnosti izšel tudi zbornik s pomenljivim naslovom: Poljane, kdo vas bo ljubil. »Zbornik predstavlja različne poglede na 'poljansko farno gospostvo' in poda orise naselitve Poljanske doline s poudarkom na sedanjem ozemlju župnije. Pomemben del je namenjen Freisingu, očetnjavi, ki je naseljevala to območje ter ga razvijala v vseh pogledih. V zborniku je natančno opisan odnos med poljansko župnijo in materjo Faro – Staro Loko. Ko stopamo po novejših stopinjah zgodovine, pa se v pisanju lahko dotaknemo delovanja župnika Jerneja Ramoveša. Polpretekla zgodovina nam pokloni trud za obnovo med vojno poškodovane cerkve ter obsodbo na rušenje, sodobnost pa se zazre v poljanske cerkve pod plaščem varovanja umetnosti ter k arheološkim odkritjem na mestu nekdanje Mačkove cerkve.«

Pri pripravi zbornika (na nekaj več kot 200 straneh) so s prispevki sodelovali: arheologa Matic Brenk in Alenka Ramšak, Alojzij Pavel Florjančič, Peter Hawlina, Jože Stržaj ter domačini Bernarda Jesenko Filipič, Andrej Šubic in Izidor Jesenko. Zgodovinske fotografije so iz arhiva pokojnega fotografa Lada Jamarja.

Da cerkev ni pozabljena, so dokazali tudi domačini, ki so se v nedeljo zbrali sredi vasi pri sv. maši. Svečanost se je pričela s pihalno godbo iz Vrhnike in rogisti iz Beljaka, nadaljevala z mimohodom narodnih noš in društev – lovcev, gasilcev, čebelarjev in skavtov. Prav za to priložnost je skladatelj, profesor glasbe in domačin iz Javorij napisal mašo sv. Martina, ki jo je pod umetniškim vodstvom Irene Debeljak in ob spremljavi godalnega kvarteta izvedel Mešani cerkveni pevski zbor župnije Poljane s solistko Marijo Jelovčan.

Tadeja Šubic

Obrisi temeljev porušene cerkve so označeni z medeninstimi ploščicami.

Praznik so obeležili ob lipi samostojnosti

Letos je minilo že devetnajsto leto, odkar so poslanci slovenske skupščine 25. junija 1991 sprejeli Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Na ta dan slavimo rojstvo naše neodvisne in demokratične države. Praznik smo slovesno obeležili tudi v Poljanah, kakor je to zdaj že tradicija, na kresni večer, 23. junija.

Milan Čadež, Tone Krkovič, Jože Stržaj, Andrej Capuder, Janez Arnolj, Tomaž Pintar in Miha Tušek na prireditvi ob dnevu državnosti v Poljanah

Praznovanje se je pričelo v domači cerkvi, nadaljevalo pa ob lipi samostojnosti v parku sredi Poljan, kjer je bil kulturni program in podelitev priznanj KS Poljane. Veselo druženje se je nadaljevalo ob kresu in dobrotah domačih društev.

V cerkvi je bila sv. maša za domovino, ki jo je daroval domači župnik Jože Stržaj. Nato

pa se je dogajanje preselilo na zelenico ob lipi samostojnosti sredi Poljan. Začetek kulturnega programa je oznanila slovenska himna, ki jo je zapela sopranistka Marija Jelovčan. Z uvodnim nagovorom nam je nekaj misli podal župan in državnozborski poslanec Milan Čadež. Za glasbeno obogatitev prireditve so poskrbeli domača glasbena skupina Planinca, učenke OŠ Poljane: Katja, Manca in Petra ter izvrstni pevci Trio Quarteta, ki so še posebej navdušili zbrano občinstvo. Z recitacijami

pesmi iz pesniške zbirke Ervina Fritza »Vrane« so prireditev popestrili učenci OŠ Poljane pod mentorstvom Nežke Gabrovec.

Slavnostna gosta in govornika na prireditvi sta bila dr. Andrej Capuder in Tone Krkovič. Dr. Capuder, kulturni minister v osamosvojitveni vladi, je med drugim povedal: »Pogled v

Kot že nekaj let doslej so bila podeljena tudi priznanja krajevne skupnosti Poljane. Prejeli so jih: Metod Slabe za zelo uspešno vodenje prostovoljnega gasilskega društva Poljane, Metod Jesenko za dolgoletno prizadevno skrb za cerkev Žalostne Matere Božje na Bukovem Vrhu in gospodarjenje v dobro kulturnega spomenika ter Marija Bogataj za prizadevno, kakovostno in uspešno delo pri pripravi različnih domačih izdelkov in vidne dosežke na ocenjevanjih dobrot slovenskih kmetij.

zgodovino, v narodni spomin, to je tisto, kar drži narod pokonci. Zato ne morem nikdar dovolj priporočati zgodovinskih knjig, da se zatapljamo v tisto, kar je bilo pred nami. Ne samo v osebe, letnice, dogodke, slavo, ponižanje, ampak tudi v situacijo, kakršna je bila takrat.«

Tone Krkovič, začetnik slovenske osamosvojitvene vojske, je izpostavil pomen vojaške pripravljenosti Slovenije v času osamosvajanja za uveljavitev odločitve o svobodni Sloveniji in se dotaknil tudi sedanjih razmer v Sloveniji.

Ob praznovanju dneva državnosti je domača fotografska skupina Kulturnega društva Poljane pod vodstvom Izidorja Jesenka že petič zapored pripravila priložnostni fotografski natečaj in razstavo v predverju kulturnega doma. Mlajši obiskovalci so se radoživo zabavali ob kresu, ki so ga postavili in prižgali domači skavti. Posamezne točke kulturnega programa sta med seboj povezovala Jana Titan in Janez Arnolj.

Po prireditvi pa je bil čas za druženje ob dobrotah, ki so jih pripravila domača društva in za zdravico 19-letni Sloveniji. Pri organizaciji prireditve so sodelovali KS Poljane, občina Gorenja vas - Poljane, krajevna društva in OŠ Poljane.

Janez Arnolj

Dan državnosti

Vaško središče je tudi uradno odprto

Letošnje praznovanje dneva državnosti je v Gorenji vasi minilo v znamenju odprtja vaškega trga. Kulturnemu programu, ki so ga oblikovali Marko Jenko, MePZ Tratarski Zvon, Lucija Kavčič in Jernej Andreuzzi iz TD Žirovski Vrh ter plesna skupina Step junior, je sledilo še odprtje vaškega trga z vodnjakom. Vodnjak življenja simbolizira našo občino, ki spada med občine z največjo nataliteto v državi in najnižjo povprečno starostjo.

Umetniško delo je stvaritev domačega akademskega kiparja Metoda Frlica, ki je navdih za vodnjak dobil v delu našega rojaka dr. Ivana Regna iz Lajš nad Gorenjo vasjo. Regen je namreč preučeval murenčke ter njihovo komunikacijo z zvoki. Vodnjak je posvečen čaščenju ljubezni, saj sožitje in ljubezen prineseta nove rodove. Frlic je v obrazložitvi še zapisal, da si želi, da vodnjak doprinese k zblíževanju ljudi in da ljubezen najde mesto v vseh nas.

Vaški trg so po blagoslovu, ki ga je podelil poljanski župnik Jože Stržaj, slavnostno predali namenu župan Milan Čadež, predsednik KS

Odprtje vaškega trga v Gorenji vasi

Gorenja vas Mihael Bizjak in Branko Selak, predsednik UO Marmor Hotavlje – holding.

Kulturnemu programu, ki ga je oblikoval Miran Pondelek, in otvoritvi je sledilo praznovanje in druženje ob jedaci in pijači. Obiskovalci pa so si lahko ogledali tudi razstavo z naslovom Moj svet, ki jo je pripravila študentka Fakultete za arhitekturo Maja Jurjevič iz Lučin. Razstava je rezultat dveletnega dela na grškem otoku Kosu, kjer je v razgibani morski atmosferi in miru oblikovala slog, ki združuje krajino in domišljijo ter nas popelje daleč proč.

Lidija Razložnik

Vztrajni kot lipa

Tudi 21. prireditev na predvečer dneva državnosti v Novi Oselici je dokazala, da Sovodenjčani znano ohranjati tradicijo. Prvič je bilo zelo spontano, drugič in vse doslej pa načrtovano in z občutkom zavedanja, da imamo svojo državo, za katero se je vredno potruditi. Tudi lipa, ki smo jo posadili prvič, vztrajno raste, čeprav ji je bilo že nekajkrat življenje odmerjeno zelo na kratko. Darovana sv. maša za domovino, kulturni program z vsebino domačih izvajalcev, simbolični kres in večerna glasba so stalnica dogajanja še na delovni dan pred praznikom. Tudi zato in še zaradi drugih vzrokov obisk ni bil zelo številčen. Ali pa s(m)o postali že nekoliko brezbržni do namena tega praznovanja? Kakor koli, župnik Janez Mesec, cerkveni mešani pevski zbor, zbor Korenine, pevke Grabljice, igralci KUD-a, učenci podružnične šole Sovodenj, govornik Stane Bajt, moderatorka Štefka Eržen, člani TD Sovodenj in Trio Šubic so v večerno dogajanje odgovorno in ponosno vložili svoje znanje in trud za skupno dobro, za praznično doživetje tistih, ki smo se jim pridružili.

Milka Burnik

Dogajalo se je po vseh Hotavljah

40-letnico delovanja je TD Slajka obeležilo s prireditvijo Vasovanje na vasi. Rdeča nit prireditve je bilo popotovanje skozi čas delovanja društva in skozi Hotavlje. Ob tej priložnosti so se jim pridružili tudi tisti, ki so največkrat nastopili na prireditvah TD. To so ansambel Igor in zlati zvoki, Gorenjevaški oktet ter Pihalna godba Alpina Žiri.

Tako se ženi Urajškov Janez.

Obiskovalci, ki so se zbrali v velikem številu, so si lahko ogledali del igre Nackove mame z naslovom Urajškov Janez se ženi in del igre Mlekarna, ki jo je spisal Maticev Korl. Med obiskom podjetja Marmor Hotavlje so lahko prisluhnili narodni pesmi, ki jo je ansambel Igor in Zlati zvoki zapel in zaigral v kamnitih votlinah kamnoloma in je bila ena od lepših točk prireditve. Pesem o hotaveljskemu kamnu

pa je zapel Gorenjevaški oktet. Ob jubileju je zbrane pozdravil tudi predsednik uprave Gregor Žontar in čestital društvu za jubilej. Nato si je bilo možno ogledati fotografije iz zgodovine TD, razvoja Hotavelj in fotografije zadnjega slikanja vaščanov.

Slavnostno so odprli tudi otroško igrišče, ki je lepo darilo za otroke iz Hotavelj in okoliških vasi. Tu se je zaslila domača harmonika, na katero je zaigralo 20 harmonikarjev ZGC Marolt, zraven pa je zaplesala folklorna skupina OŠ Ivana Tavčarja pod mentorstvom Lucije Kavčič. Slišati je bilo tudi hotaveljski zvon in njihov pritrkovanje. Na Šinkucovem jezu so si obiskovalci lahko ogledali uprizoritev Smojkar-skih tekem in rekvizita Skupinsko britje.

Pozabili pa niso niti na ustanovne člane TD. To so: Alojz Filipič, Marko Kosmač, An-

ton Čadež in Franc Jezeršek ter člane prvega nadzornega in upravnega odbora Heron Šubic, Slavko Kovač in Manca Justin. Vsem so podelili priznanja.

Omenjena prireditev je bila ena od zahtevnejših, kar potrjujejo tudi člani organizacijskega odbora.

»Čutili smo, da smo dolžni to prireditev napraviti iz spoštovanja do naših staršev in sovaščanov, ki so v preteklosti iz možnosti, ki so jim bile dane, začeli z društvom in prireditvami in jih pripeljali do tu, da mi lahko to pot nadaljujemo in nadgrajujemo,« je povedal Roman Demšar.

Na predvečer rojstnega dne Slovenije so predsednik VO Tomaž Potočnik, predsednik TD Janez Filipič, predsednik PGD Pavle Razložnik in predsednik ŠDMH Niko Stržinar dvignili največjo slovensko zastavo. »Zastava je krona našega skupnega dela, delovnih akcij v štirih letih. Finančna sredstva zanjo je prispevalo TD Slajka, ki že vsa leta zaslužek od prireditev vlaga v Hotavlje in okoliške vasi,« zaključil Demšar.

Vasovanja so se udeležili tudi slovenski izseljenci, živeči v Argentini, ki so na prireditvi doživeli enega najlepših dni v življenju, saj so na tako lep in poseben način doživljali pripadnost do kraja in vedno njihove domovine.

Lidija Razložnik

Župnija Javorje

Praznovanja ob 300-letnici bodo potekala do začetka septembra

Kot je povedal slavnostni govornik dr. Jože Dežman na spominski slovesnosti ob posvetitvi temeljnega kamna baročne cerkve sv. Martina, je bilo v času zrelega baroka, v 18. stoletju, pred 300 leti, pomembno obdobje v zgodovini Slovencev – bil je čas vsesplošnega gospodarskega razcveta in blaginje. V naših krajih je bila v tem času dograjena cerkev sv. Tilna v Javorjeh in isto leto že postavljen temeljni kamen za novo cerkev v Poljanah.

Po zgodovinskih virih so v 12. in 13. stoletju Javorje naselili Korošci. Cerkev so zgradili pred letom 1501, saj jo omenja že urbar, in jo posvetili sv. Tilnu, ki ga na Koroškem še danes zelo častijo. Sv. Tilen je zapustil rojstno Grčijo in živel v Franciji kot puščavnik, ki se je hranil z zelišči in košutininim mlekom, zato ga pogosto upodabljajo s košuto. Je priprošnjik za dobro letino, živino, lepo vreme, proti strahu, blaznosti, kugi in raku, priporočajo se mu nosečnice in bodoče in doječe matere za zdravje otrok. Je pa tudi zavetnik beračev in pastirjev.

Cerkve sv. Tilna stoji v gostem zelenju na vzpetini na vstopu v Javorje. Na mestu sedanje cerkve je stala prvotno gotška cerkev s pravokotno ladjo in triosminskim prezbiterijem, ki je ohranjen v tlorisu. V baročnem stilu je bila predelana in tudi posvečena leta 1710. Takrat je

bila povišana, opasana s pilastri in oprogami ter banjasto obokana. Tri gotška okna so zazidali, danes pa je eno prikazano nad fresko Kristusovega padca pod križem. V letih 1921–1924 so cerkev precej predelali in dozidali baročni kapeli. Veliki dvodelni oltar je posvečen sv. Tilnu in je delo Štefana Šubica, kipi pa so delo Matija Bradeška. V prezbiteriju je novejši oltar, v katerem so skulpture domačina Petra Jovanoviča. Pri zadnji obnovi od leta 1978 do 1980 so po načrtih Janeza in Špele Valentinčič v prezbiterij postavili orgle, delo Toneta Jenka iz Šentvida.

Tristoletnico posvetitve cerkve bodo v župniji Javorje praznovali letos v začetku septembra, Vendar vse od žegnanjske nedelje septembra lani poteka priprava na ta dogodek, je ob obisku povedal domači župnik Ciril Istenič. Temu dogodku

je bilo namenjeno tudi predavanje pisateljice Marjete Žebovec o življenju in delu Janeza Jalna, ki je napisal povest Bobri, po kateri je dobila navdih ena preteklih oratorijskih tem.

Največje svečanosti ob obletnici posvetitve cerkve bodo ob avgustovskih nedeljskih mašah in 3. septembra, ko bo v PŠ Javorje kulturni večer s predstavitvijo knjige o javorski župniji. Nastaja na pobudo domačinke Milene Alič, ki jo je pri tej ideji podprl domači župnik Istenič in omogočil uporabo arhivskega gradiva, aktivno pa sodeluje tudi pri pripravi knjige. Med drugim bo vsebovala opis javorske fare in njenih naselij, cerkve sv. Tilna in njenih podružnic, zgodovino, poglavje o cerkveni in upravni ureditvi, spregovorila bo o pomembnih možeh in dogodkih prostovoljnih dejavnostih, vodenju župnije, pastoralni in ter bo bogato slikovno opremljena.

Slavnosti se bodo zaključile 5. septembra, ko bo za vso župnijo sv. maša, po njej pa druženje in bogat kulturni program. Ob tej priliki bodo izdane tudi razglednice z motivi iz Javorij in okolice.

Tadeja Šubic

Opekline je najbolje hladiti in vlažiti

Zagorela polt že dolgo ni več modna, na nevarnost izpostavljanja soncu pa opozarja tudi medicina zaradi čedalje pogostejšega pojava kožnega raka in drugih obolenj. Bolje je, da se zaščitimo, kot da bi nam dopust pokvarila bolečina zaradi opeklin in slabo počutje.

Pri izpostavljanju soncu ne pozabite na koži primerno zaščitno kremo.

Zaščita naj bo sestavljena iz treh stebrov: izogibanja, uporabe mehanske in kemične zaščite. Pomembno se je izogibati izpostavljenosti soncu v času, ko je najmočnejše, torej med 11. in 16. uro, lahko pa si je zapomniti tudi preprosto pravilo: ko senca telesa postane krajša od dolžine telesa, je treba poiskati senco. Zavedati se je tudi treba, da sonce ni nevarno samo na dopustu, ampak tudi pri domačih opravilih, kot je spravo sena, na daljših pohodih, celo pri daljšem sedenju pred gostilno.

Med mehansko zaščito spada predvsem uporaba zaščitnih oblačil. Glavo si je najbolje zaščititi s pokrivalom, oči s sončnimi očali, večji del telesa pa z lahnimi oblačili. Izpostavljene dele kože je treba mazati z zaščitnim sredstvom. Zaščitni faktor naj bo primeren glede na tip kože in dolžino izpostavljenosti soncu.

Šentjanžvevo in olivno olje

Če nas sonce vendarle opeče, so opekline lahko različnih stopenj – od blage rdečice do hudih opeklin z mehurji. Zdravnica Anda Perdan pravi, da je v primeru sončnih opeklin, tako kot sicer pri opeklinah, najboljša prva pomoč hlajenje pod tekočo vodo ali z mokrimi oblogami, ki se jih položi na prizadete dele telesa. Hladiti je treba toliko časa, da se bolečina umiri. Če se pojavijo mehurji, jih ne odstranjujemo ali prediramo, ampak prizadete dele telesa namažemo z mastnim mazilom, pravi Perdanova. Primerna so mazila z olivnim oljem, tudi samo olivno olje

ali šentjanžvevo olje, aloe vera v mazilu oziroma gelu, ribje mazilo ... Mazila naj bodo čim bolj naravna, s čim manj dodatki, saj se tako zmanjša verjetnost nastanka alergij. Iz domače lekarne pomaga tudi maslo, sicer pa se lahko opečene dele umije s čajem poprove mete in pusti, da se posuši na koži, potem pa se prizadete dele namaže s šentjanževim oljem (šentjanževke, namočene v olivnem olju). Zdravnica tudi poudarja, naj se oseba z opeklinami v naslednjih dneh izogiba izpostavljanju soncu in naj prizadete dele zaščiti z lahko obleko.

Nevarni tudi sončarica in dehidracija

Pacientov z opeklinami po sončenju ni veliko v zdravniških ambulantah. Večkrat pa se zatečejo po zdravniško pomoč zaradi glavobola po daljši izpostavljenosti soncu. Sonce lahko poleg opeklin povzroči tudi (lažjo) sončarico in dehidracijo. Tak bolnik mora po besedah zdravnice piti dovolj tekočine, počivati v hladnem, temnejšem prostoru, za lajšanje bolečine pa lahko vzame analgetik. Skrajni primer pretiranega izpostavljanja soncu v kombinaciji z visokim deležem vlage v zraku lahko pripelje tudi do vročinske kapi, s katero pa se Perdanova v svoji praksi še ni srečala.

Po dodatne informacije na splet

Zaradi čedalje pogostejših težav, ki so posledica predolge izpostavljenosti soncu, je Združenje slovenskih dermatovenerologov objavilo spletno stran <http://zascitapredsoncem.si/>, kjer lahko bralci najdejo vse koristne informacije o soncu, koži, zaščitnih sredstvih in posledicah prekomerne izpostavljenosti soncu.

Tina Dolenc

Hrana zdravi telo

Veste, kaj jeste?

Vse prelahko prelagamo skrb za naše zdravje na zdravnike, sami pa ne storimo ničesar. Čeprav je lepo, da živimo v blagostanju, to terja svoj davek in poraja nove bolezni, ki so posledica porušenega ravnovesja in stresa. Blagostanje omogoča lahek in hiter dostop do hrane, po drugi strani pa telesne celice dobijo manj hranil, ker jih prej uničita stres in negativni vplivi okolja.

Industrijsko predelana hrana je kakovostno vse bolj osiromašena in kar nekaj študij – tudi slovenskih – je pokazalo, da je v mesu ter v sadju in zelenjavi, v moki in drugih osnovnih živilih samo še nekaj deset odstotkov tistih hranilnih in zaščitnih snovi, ki so bile pred petimi, šestimi desetletji. Sintetična zdravila še dodatno ropajo hranilne snovi, s stranskimi učinki pa lahko povzročijo nove bolezni. V Združenih državah Amerike so ugotovili, da za vsak dolar, ki ga namenijo za zdravila, porabijo še enega za zdravljenje posledic zdravljenja.

Svet spoznava, da zdravje lahko zagotavlja samo popolnoma ekološko pridelana hrana, brez uporabe škodljivih zaščitnih snovi. Drug pomem-

ben vidik je, da hrano pridelamo čim bližje končnemu uporabniku, saj jo dolga pot izčrpa – zlasti sadje in zelenjavo. V njej je na koncu le še nekaj odstotkov snovi, ki so bile v njej na začetku poti. V Nemčiji, Veliki Britaniji, Franciji in Švici že nekaj let načrtno skrbijo za zdravo prirejo goveje živine in drobnice, ki se pase. Prav paša zagotavlja beljakovine v pravem razmerju med nenasičenimi maščobnimi kislinami ter zmanjšano vrebostjo nasičenih maščob ob polni vsebnosti vseh drugih hranilnih in zaščitnih snovi v mesu, jajcih, mleku in mlečnih proizvodih.

Zdrava hrana nima stranskih učinkov. Lahko bi trdili, da je zdrava ekološka hrana najboljše in najbolj univerzalno zdravilo, ki nas varuje pred boleznimi in hrati tudi zdravi.

Ekološki izdelki na odsegu roke

V okviru Leader projekta Ko vem, kaj jem, je od konca junija odprta špecerijska trgovina Kmetijsko gozdarske zadruge, z. o. o., Stara Loka, kjer je možno kupiti domače izdelke z ekoloških kmetij škofjeloških hribov in okolice ter

ekološke izdelke iz Loške mlekarne. Vsi izdelki (kruh, klobase, salame, vložene kumarice, sir, mleko, čaj, piškoti, kisel zelje in repa ter žganje) so višje kakovosti, preverjeni in so vključeni v blagovno znamko Babica Jerca in Dedek Jaka ali pa so izdelki z znanim poreklom in naravi prijazne pridelave. Ponudba bo v jesenskih mesecih še pestrejša. Vabljeni k sodelovanju vsi ponudniki, ki izpolnjujete pogoje in proizvajate tržne viške. Za dodatne informacije lahko pokličete komercialno službo KGZ na tel.: 04/51-30-311.

Marija Merljak

Otroci so se igrali tradicionalne igre

Otroška delavnica pod mentorstvom domačih vzgojiteljic je potekala na novem otroškem igrišču na Hotavljah in privabila veliko otrok ter nekaj staršev.

Poudarek je bil na tradicionalnih igrah in obujanju že pozabljenih. Otroci so se tako preizkusili v hoji na hoduljah, v igri Ali je kaj trden most, skakanju čez vrh. Sonce je kar dobro pripekalo, zato je igra štafeta – nošenje vode nad glavo – ohladila sodelujoče otroke. Pozabljena pa niso bila niti igrala na igrišču.

L. R.

Skoraj vsi so se preizkusili v hoji na hoduljah.

Učenje za življenje

Oratorij ponuja zabavo in znanje

Neprestano se nam mudi in nimamo časa zase, kaj šele za naše bližnje. Pazi, čas!, kakor so poimenovali letošnji oratorij v Gorenji vasi, je bil več kot na mestu.

Prav je, da že najmlajše naučimo, da si je potrebno vzeti čas in ga posvetiti sebi ter stvarjem, ki nas veselijo ter notranje bogatijo. Vodilo letošnjega oratorija je bilo pomagati mladim, da bi izkusili življenje čim bolj pozitivno in bogato, ter jih spodbuditi k prostovoljnemu delu. Pomembna pa je tudi vzgoja mladih, da bi odkrivali Boga v vsakdanjih stvareh in začutili božjo bližino v bližnjem in v vsem, kar nas obdaja.

Oratorija, ki je letos potekal petič,

se je udeležilo 95 otrok iz naše občine, *Najbolj pričakovane so vodne igre.*

nekaj tudi iz Škofje Loke, ena udeleženka pa je bila iz Novakov. Vseh animatorjev je bilo letos 33, od tega osem srednješolcev, 16 iz 8. in 9. razreda ter osem starejših, ki so za otroke pripravili žrtvovati svoj čas in dopust.

Zjutraj so se otroci zbrali, dvignili zastavo, zapeli in zmolili jutranjo molitev. Sledila je malica, igrana igra, kateheze po starostnih skupinah, nato delavnice in kosilo. Nato so bile na vrsti velike igre na igrišču. Dan so končali s spustom zastave.

Otroci so najbolj navdušeni nad igrano igro, kjer je poudarek na dnevni temi, nanjo pa se navezujejo tudi kateheze. Otroke pritegnejo tudi različne delavnice, ki jih je bilo letos na voljo 15. Tam se imajo možnost naučiti različnih spretnosti in spoznati različne poklice. Težko

Foto: Lea Pustovrh

pričakovane pa so tudi vodne igre, ki ob poletni vročini delujejo prav osvežujoče.

Po koncu oratorija animatorji pripravijo razstavo izdelkov, ki so jih otroci izdelali ob pomoči animatorjev in pomočnikov. Oratorij je tako odličen uvod v poletne počitnice, saj ponuja nešteto možnosti za zabavo in tudi učenje.

»Zahvala gre vsem tistim, ki so pripravili priskočiti na pomoč in ne zaprejo vrat mladim, ki so naša prihodnost. Vsem, ki nam pomagajo finančno, materialno ali pa s svojim delom ter tistim, ki nas podpirajo z molitvijo, ki je mogoče neopazna pa vendar zelo potrebna,« je zaključila organizatorka oratorija, Bernarda Prosen.

Lidija Razložnik

Leguojma po polansk

Okuol ta zajdnga članka j bel kar preci debate. Sn slišu, de ulik Lučnčanu neče slišat za znanstven toumačejne imiena Lučne. Muorte viett, de ledje ulikkat misneja, de j razlaga za an imie ajnfah pa de j debata s tem končana.

Temu se reče ljudska etimologija in je u zgodovin že ulikkat poskarbiela za zmešnava. Vam poviem an smiešn bajšpil z južne Italije: tam je biu u starih cajtah an garšk miest, ke se mu j djal Maloeis, kar be pomenil nieki poduobnga ket »rodovitn«. Hmal sa paršl Rimlani in imie se j popaču u latinsk Maleventum. Rimlani sa pozabil na garšk izvor imiena in sa si ga začiel kar po soje toumačt. Male ventum po latinsk lohk pomien »slabo prišel«, kar im nekokar ni bel ušieč, zatu sa ga že hmal zamejnal z Beneventum »dobrodošel« in usi sa bel zadovolni ... Dons je tu miest Benevento. Zatu jest praum, de j trieba bel zaupat SAZU-ju ket pa lutskm glasu. Pa še ena za Lučnčane: na cieum Slovejskn ni anga kraja, ke b duobu imie po luč. Kok b ga le, če 1000 liet nazaj ni bel štroma ...

Dons be šl spiet marva nazaj u slovarske vode, za orztoumačt mama Č pa D.

čepč

Dons je mariela sam še mariela, pocien predmet za par €, ke ga varžeš preč, ke se

obnuca. Učas pa ni bel tok, mariela j bla nieki uriedna zadieva, ke se ja j splašal mierkat, u slučaju okvare pa sevide uštimit. Narbuoli nam tu parkazuje stauk, ke ga j napisu Luka Pintar l. 1894: »Marelo bom dal preobleči, palica in čepiči pa so še dobri.« Čepč je »držalo dežnika« in bo prou gvišn hmal zumarla, ke dons mariela je al ja pa ni, al je za miet al pa za preč varšt, sestauni dieli benga več ne zanimaja, marielmo-harju že zdauni ni več. Rajtam de u še mariela hmal zumarla, se ja zmieri bel nadomiešča nien kovinoplastičn derivat – auto.

čierfa

Po Škrlepu »zajemalka za pitje vode; posoda drugotne uporabnosti«, po Pleteršniku »posoda za maslo«, dargli tut »lonec za mleko«. Besieda parhaja od niemške Scherbe »črepinja« in je potemtakm na Polansk še narbliži originalnmu pomienu (»posoda drugotne uporabnosti«). Spričana j tiruolska verzija tschirfe, tok de j marbet čierfa h nam paršla kar s Tiruolcam.

dargli

Gre za krajieun parslov s pomienam »drugje«. Končnica –li se u polansk šprah večkat pojau par časounih, lohk pa tut krajieunih adverbah. Razn dargli poznama še dokli »do kdaj«, potli »potem«, vsli »vsakič«. Use besiede nucaj sam še starej ledje in sa pred zumartjam.

drobčken

Posiebna polanske špraha je, de hod radi pomajnušujema besiede. Uoržah je lohk ta, de sma prekliemansk otročji, al pa ta, de mama prekliemansk radi otrojke. Statistika govori u prid ta druge teze. Polanci sma cel tekuoj ušajt, de pomajnušama še tistu, kar druign na pride na pamet: pardieunke pa glagole. Drobčken, mičken, pridkan sa pomajnušani pardieunki, buojčkat, stuojčkat, govarčkat, jegračkat pa pomajnušani glagoli. Še dons se doskat sliš »dropčkena japka« al pa »Kej se me buojčkaš, otročk?«

Martin Oblak, martin.oblak@os-ivantavcar.si

Dragi brauci, a ni škuoda, de tuok liepih besied grie u pozaba? Zame ked lingvista je tu tok ked za biologa zumierajne ževauskih suort. Oba tarpeva. Dejma poskarbiet, de boj naše »ževauce« (ber: polanske besiede) še naprej ževiele u narau in ne sam še u »ževalskih vartovah« (ber: naričnih slovarjah).

Ne zamudite

Do konca poletja še dve etnološki prireditvi

V prejšnji številki Podblegaških novic smo predstavili nekaj etnoloških prireditev, ki so bile izvedene v prvem delu poletja. Tokrat vas vabimo še na drugi del prireditev, ki bodo potekale julija in avgusta.

Lepo je res na deželi in Praznik žetve

Etnološki prireditvi Lepo je res na deželi in Praznik žetve na Žirovskem Vrhju organizira TD Žirovski Vrh. Prireditvi se odvijata vsako zadnjo soboto in nedeljo julija. Prikazana so stara dela in opravila s pripadajočimi šegami. Domačini prikažejo žetev, mlačev, čiščenje žita, vrtanje cevi, delovanje starih naprav, kot je 'gepl'. Prireditve popestrijo s stojnicami domačih dobrot, pridelkov in izdelkov ter bogatim zabavno-kulturnim programom. Vsako leto pa v sobotnem programu predstavijo kmečko igro domačega pisca.

Prireditve bo 24. in 25. julija na Kekčevem griču na Žirovskem Vrhju.

Dan oglarjev

Dan oglarjev je tradicionalna kulturno-etnografska prireditev, ki jo TD Stari vrh organizira vsako leto na prvo avgustovsko nedeljo že od leta 1972. V etnografskem delu domačini in člani TD Stari vrh prikažejo

postopek pridobivanja in uporabe oglja, kot je bilo to v navadi včasih, ko še ni bilo moderne mehanizacije. Obiskovalci tako lahko vidijo delo drvarjev, pripravo drv za kopo z ročnim orodjem, delo, oglarjev, postavljanje, kuhanje in včasih tudi trganje kope.

Prikazana je tudi uporaba oglja v kovaštvu, saj na prireditvi spretni kovači oblikujejo orodje iz kosov železa, segretyh na vročem oglju po starih postopkih. V zabavnem delu prireditve je poskrbljeno za pokušino domačih dobrot, tudi koparskih žgancev in črnega kofeta ter »tazeleng«, ki je prava oglarška pijača. Izvede se tudi tekmovanje dvojic v »pajsanju hlođa«, ki je v zadnjih letih vse bolj popularno in zanimivo.

Prireditve bo 1. avgusta na Grebljici pod Starim vrhom.

Lidija Razložnik

Kam od julija do septembra?

• 17. julij: **10. Kolesarska dirka Poljane–Stari vrh.** Organizira ŠD Poljane.

• 18. julij: **Velika vrtna veselica z ansamblom Čuki** na Šupcovem travniku na Hotavljah. Organizira ŠDMH.

• 21.–22. julij: **Pohod na Vršč–Kriški podi–Vrata.** Odhod z avtobusne postaje v Gorenji vasi. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino, vodnik Franci Fortuna.

• 24. julij ob 19.30: **Lepo je res na deželi s kmečko igro Šiba bo pela**, nato **veselica z ansamblom Javor** pod šotorom na Kekčevem griču na Žirovskem Vrhju. Organizira TD Žirovski Vrh.

• 25. julij: **Praznik žetve na Žirovskem Vrhju.** Ob 10.00 **demonstracije kmečkih strojev**, ob 13.00 **Žirovski Vrh ima talent**, ob 14. uri **peka največje pleskavice na Gorenjskem**, ob 15. uri **kulturni program in igrani prizori prikazov kmečkih opravil**, od 16. ure dalje **veselica z ansamblom Novi spomini**. Organizira TD Žirovski Vrh.

• 31. julij ob 18.00: **Slavnostni prevzem novega gasilskega vozila** na Grebljici pod Starim vrhom. Nato **veselica s Tanjo Žagar**. Organizira PGD Javorje.

• 1. avgust od 12.00: **Dan oglarjev** na Starem vrhu. **Kulturno-etnografskemu programu** sledi bogat **srečelov in veselica z ansamblom Saša Avenika ter skupino Strmina**. Organizira TD Stari vrh.

• 14. avgust od 8.00 do 12.00: **Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov** na novourejenem vaškem trgu v Gorenji vasi. Organizira RAS.

• 14. avgust: **Mednarodna avtomobilska dirka v gorskem hitrostnem avtomobilizmu GHD Lučine 2010** na relaciji Todraž–Lučine. Organizira Motoklub Buhe.

• 14. avgust: **Večer slovenskih podoknic, igra in veselica z ansamblom Veseli Begunčani** na Šupcovem travniku na Hotavljah. Organizira TD Slajka Hotavlje.

• 15. avgust: **Semanji dan na Hotavljah.** Maša v cerkvi sv. Lovrenca na Hotavljah, nato sejem ter **veselica z ansamblom Saša Avenika** na Šupcovem travniku. Organizira TD Slajka Hotavlje.

• 19. avgust: **Pohod na Martuljske slapove.** Odhod iz avtobusne postaje v Gorenji vasi. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino, vodnik Pavle Čadež.

• 22.–23. avgust: **Pohod na Triglav.** Organizira PD Gorenja vas, vodnik Drago Trček.

• 29. avgust: **Rovtarski bal** na Starem vrhu. Organizira Društvo Rovtarji Škofja Loka.

• 5. september: **Pohod na Bogatin.** Odhod z avtobusne postaje v Gorenji vasi. Organizira PD Gorenja vas, vodnik Matjaž Mrak.

• 11. september od 8.00 do 12.00: **Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov** na novourejenem vaškem trgu v Gorenji vasi. Organizira RAS.

• 12. september: **Pohod na Obir.** Odhod z avtobusne postaje v Gorenji vasi. Organizira PD Gorenja vas, vodnica Alenka Pivk.

• 19. september: **Pohod na Matajur.** Odhod z avtobusne postaje v Gorenji vasi. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino, vodnik Franci Fortuna.

• 25. september ob 20.00: **Lepo in radi se imejte.** Prireditve ob 20. letnici dela pred mikrofonom Saše Pivk Avsec v telovadnici OŠ Poljane. Organizira Media Butik, d. o. o.

• 25. september–2. oktober: **8. dnevi turizma na Loškem.** Organizira LTO Blegoš.

• 26. september: **Pohod na Klek** (Hrvaška). Odhod z avtobusne postaje v Gorenji vasi. Organizira PD Gorenja vas, vodnica Alenka Pivk.

• 26. september: **12. vzpon z gorskimi kolesi na Blegoš.** Organizira ŠDMH.

PRIJAVITE SE ZA ...

ŽIROVSKI VRH IMA TALENT,

25.7.2010, na prireditvi PRAZNIK ŽETVE

Pišite ali pokličite Lucijo Kavčič

031 693 731

lucija@tdzirovskivrh.si

Izvedli bomo šaljiv show, ki bo nasmejal obiskovalce. Pomagajte nam ga oblikovati z vašim talentom. Pridite in se pokažite!

DOGAJANJE BO OB VSAKEM VREMENU, POD VELIKIM ŠOTOROM

Propolisa še ne znamo zadosti izkoristiti

Štefan Inglič, kmet in čebelar iz Srednje vasi, je odraščal ob spoznavanju kmečkega dela in očetovi skrbi za čebele. Zanimanje je raslo, se bogatilo z novimi idejami do te mere, da je čebelarjenje in vse v zvezi z njim postalo dopolnilna dejavnost na kmetiji Pr' Jakuc.

Medeni zajtrk v vrtcu

Včasih so imeli doma dva čebelnjaka, dva avtobusa panjev pa so vozili na čebeljo pašo v Prekmurje in po Primorski, kjer cvetita akacija in kostanj, ko pri nas medonosne rastline še ne ponujajo svojih cvetov. Bilo je približno 200 panjev. Pred dvajsetimi leti je prevzel kmetijo in po celodnevem delu na njej res ni bilo mogoče skrbeti še za 'potujoče' čebele. Prej je bil gonilna sila oče, Štefan mu je bil le za pomoč. Zdaj se vsak zase ukvarjata s čebelarjenjem, le pri težkih delih in pri zdravljenju čebel mu Štefan pomaga.

Vse od leta 1986 je predsednik Čebelarkega društva Poljane in tudi po tej plati močno vezan na čebelarstvo in čebele. Prav zato in ker prava ljubezen nikoli ne mine, le niha v intenzivnosti, je ostal zvest kranjski sivki in njenim darovom. Okrog 120 družin ima med letom, čez zimo bistveno več kot potem z njimi čebelarji, saj jih pomladi del odproda.

Naravoslovni dnevi

Pred osemnajstimi leti je začel z organizacijo naravoslovnih dni za učence najbližjih osnovnih šol. To pa je zahtevalo urejeno dokumentacijo in pridobitev dodatnih znanj. V Čebelarškem centru v Lukovici je opravil nacionalno poklicno kvalifikacijo čebelar.

V izobraževanju najmlajših, ki pridejo k njemu na učni obisk, vidi velik pomen. Poudarja, da so otroci najboljši ambasadorji za ohranitev naše kranjske sivke. Pridobljeno znanje znajo včasih prenesti ravno pravi čas: »Pocukajo starše za rokav in povedo, da je oni stric pri čebelnjaku rekel, da se popoldne ne sme škropiti rastlin, ker bodo pomrle čebele in

ker rastlina od tega škropljenja ne bo nič imela. Škropiti je treba šele zvečer.«

Čebelarstvo in turizem

Za pohode po čebelarskih poteh se je ideja porodila na delavnicah za osnovne, srednje šole in fakulteto. Letos so uspešno izpeljali sedmi pohod. V prijetnem vzdušju se srečujejo čebelarji, potrošniki in pohodniki. Obiščejo šest čebelnjakov od Srednje vasi čez Vinharje, Bačne, Gorenjo in Dolenjo Dobravo, vse do Žabje vasi in izhodišča. Zaključek v Srednji vasi je bil že tretjič obogaten s srečanjem čebelarjev harmonikarjev Gorenjske.

Sicer pa Štefan sprejema goste v mini muzeju, čebelnjaku ali v prostoru za degustacijo medenih dobrot. V muzeju so stari čebelarski in gostilniški ter drugi predmeti z domačije, nekaj je prinesenih od drugod.

Novosti v čebelarstvu

Odprt je tudi za novosti v čebelarstvu. »Kar naprej se izobražuješ. Poslušaj tudi zdravnike uradne medicine, ki so čebelarji in so pripravljene povedati, tudi svetovati, kaj še narediti, če kakšna stvar še ni idealno izpeljana, če kaj ne učinkuje tako kot se je pričakovalo, in zakaj ne. Tudi zdravniki se obračajo k naravnim učinkovinam, dokler se da,« pojasni čebelar in dodaja: »Začelo se je na pobudo oziroma željo strank. Poznana je velika vrednost propolisa, česar pa ne znamo še zadosti izkoristiti.«

Najnovejši izdelki so kreme in mila iz čebeljih proizvodov. Vodilni izdelek pa je kremni med z dodatkom matičnega mlečka, cvetnega prahu in propolisa. Kremni med je klasični med, pridobljen po postopku kremiranja, iz ene ali več

vrst medu. Tega proizvaja že dvanajst let. Učinki so zelo dobri. Dodatki se v tak med laže in bolj enakomerno umešajo ter porazdelijo.

Pripravlja tudi likerje in medico – dela jo po starem postopku kot nekoč staroslovansko medico. Ženo sta se odločila, da namenita poudarek sladki medicini, ker je v njej več nepovretega sladkorja. Liker je iz izbrane vrste najboljšega medu in kakovostnega žganja.

Za izdelke je prejel že več priznanj. Med do dvakrat v letu kontrolira na sedežu društva zaradi potrjevanja blagovne znamke Med izpod Blegoša.

Zdravje čebel

Varoo že osem let uspešno zdravi z naravnimi sredstvi. »To je edina možnost, če nočemo zavajati potrošnikov, in da proizvajamo visoko kakovosten med. K čebelam in v panje ne vnašamo nobene kemije, ker ni potrebno. Danes se lahko pohvalim, da imamo tudi neoporečen propolis in vosek.«

Sožitje s čebelami

Čebele so v prvi vrsti opraševalke rastlin. Potrebno jim je dati delo. Smo najbrž ena redkih občin, kjer imamo s čebelami ravno prav na gosto poseljen vsak kotiček. Le v delu Kopačnice nekaj let ni bilo gojenja čebel, kar se je poznalo na sadnem drevju.

Med čebelo in čebelarjem morajo biti sožitje, skrb in pravilno zdravljenje. Čebele za sebe porabijo precej kilogramov medu, cvetnega prahu in vode. Pameten čebelar jim pobere le toliko medu, kolikor ga imajo čebele preveč.

»Sobivanje v naravi je obvezno, če hočemo, da bomo preživeli. Naj medi, da bomo vsi imeli dosti sladkobe: potrošniki in čebelarji. Da bomo lahko vzdrževali svoje ljubice, da bodo lahko delale za naravo tisto, kar zanjo morajo narediti, da bo ostala tudi zanamcem.«

Milka Burnik

V medeni sprejemnici

Na Slemenih igrala Japonka in Nemec

Srečanja harmonikarjev na Slemenih se je zaradi slabega vremena udeležilo manj obiskovalcev kot običajno, kljub temu pa so zbrani uživali. Na prireditve se je prijavilo 22 harmonikarjev. Da bi se vsak harmonikar imel možnost predstaviti in si tako nabrati izkušnje pred nastopi na tekmovanjih, so pred sedmini leti prvič organizirali srečanje.

Tako so raztegnili meh mladi.

Glede na to, da je v naši in Selški dolini ter Škofji Loki veliko tistih, ki raztegujejo meh, je bila ideja na mestu. Pobudnik prireditve, ki nima tekmovalnega značaja, je domačin Tomaž

Oblak, ki od leta 2008 deluje kot laični misijonar na Madagaskarju. Organizacijo prireditve je prevzel njegov nečak Boštjan Oblak.

Srečanja se udeležujejo tudi harmonikarji, ki

posegajo po visokih mestih na različnih tekmovanjih. Večina med njimi je tako sodelujočim in obiskovalcem dobro poznana, zato jim namenijo še posebno pozornost. Na srečanjih pa se spontano oblikujejo tudi skupine harmonikarjev, ki po koncu uradnega dela skupaj zaigrajo na odru in poskrbijo za najbolj udarne točke srečanja.

Prispevke pošljejo na Madagaskar

Letošnje srečanje je bilo prvič obarvano mednarodno. Yogi China je na počitnice v Ljubljano prišla iz Japonske, Rolf Mueller pa je počitnikoval v Bohinju. Oba sta za prireditev izvedela na spletu, kjer Društvo Rovtarji objavlja podatke o terminih in krajih prireditev. Harmonikarji prihajajo večinoma iz Gorenjske, nekaj pa tudi iz Medvoda in Horjula. Da pa obiskovalcem ni dolgčas, lahko ugibajo, na kako dolgi vrvi je obešen pršut. Zmagovalec po končani prireditvi pršut odnese domov.

Prireditve na Slemenih je dobrodelne narave, saj so prostovoljni prispevki obiskovalcev namenjeni misijonu na Madagaskarju, kjer v delavnici, delno opremljeni tudi s prispevki iz Slovenije, Tomaž Oblak izdeluje pohištvo za druge misijone.

Prireditve, ki jo povezuje Andrej Derlink, skupaj organizirata Društvo Rovtarji in organizacijski odbor Slemene, kamor so vključeni vaščani štirih vasi: Dolenjega in Gorenjega Brda, Hlavčih Njiv in Malenskega Vrha. Na prireditvi vsako leto sodeluje PGD Poljane, za glasbene vloške pa poskrbi ansambel ljudskih pevcev in godcev – Suha špaga.

Lidija Razložnik

Upokojenci so si ogledali del zamejske Slovenije

Društvo upokojencev Poljanske doline je v maju v skladu s svojim letnim programom organiziralo ogled zahodnih robnih delov Krasa in Beneške Slovenije. Izlet je bil izpeljan tudi zato, da osvežimo dogodke iz prve svetovne vojne, v kateri je prav v teh krajih padlo veliko naših prednikov. Spomenik in kostnica v Sredipolju (Doberdob) je eden najbolj

veličastnih pomnikov vojne morije. Samo v tej kostnici počiva več kot 100.000 vojakov.

Doberdobska planota je bila ena največjih morišč soške fronte, na kar spominja pesem: »Oj, Doberdob, slovenskih fantov grob.«

V Beneški Sloveniji smo obiskali Staro goro (Castelmonte) pri Čedadu. To je stara romarska

točka, kamor so že v srednjem veku romali verniki tudi iz Štajerske in Dolenjske. Ta gora nudi obiskovalcem lep razgled po Beneški Sloveniji, na naše Alpe in Dolomite.

Po okrepčilo smo se odpravili v Goriška Brda, od tam pa domov.

Jože Novak

Ste videli rogača ali pa bukovega oziroma alpskega kozlička?

Ko se pomlad preveša v poletje, dosežejo vrh svoje aktivnosti nekatere zanimive vrste hroščev. Tam, kjer se pojavljajo, je okolje dobro ohranjeno.

Hrošči so v svojem razvoju vezani na odmrli ali odmirajoči les, zato nanje praviloma naletimo v raznodobnih gozdovih z veliko odmirajočega lesa in dobro ohranjenim naravnim ravnovesjem. Zaradi naglih sprememb gospodarjenja z gozdom so se mnoge vrste hroščev v Evropi znašle na rdečem seznamu ogroženih vrst.

Evropska unija je kot temelj ohranjanja narave vzpostavlja omrežje območij Natura 2000, v katerih po vsej EU ohranjamo ogrožene in redke živalske in rastlinske vrste ter njihova življenjska okolja. Tudi v Sloveniji smo za nekaj vrst hroščev določili območja Natura 2000, kjer so posegi dovoljeni. Vendar pa je treba razvoj usmerjati s trajnostnim gospodarjenjem in tako ohranjati ugodno stanje njihovih življenjskih okolij. Prav zato so podatki o pojavljanju teh vrst izredno pomembni.

Opazujte naravo

Že leta 2007 smo javnost prvič pozvali, da opazujejo naravo in s tem pomagajo raziskati razširjenost nekaterih vrst hroščev v Sloveniji. Tako bi strokovnjaki in država lahko bolje in uspešneje usmerjali potrebe in dejavnosti v prostoru. Odziv je bil presenetljiv in akcijo smo nadaljevali vsa naslednja leta. Bralcem različnih časopisov se lahko zahvalimo za skoraj 100 podatkov vsako leto.

Tako letos ponovno spodbujamo bralce, da nam posredujejo podatke o pojavljanju katerega od naslednjih vrst hroščev: rogača, bukovega kozlička in alpskega kozlička. Ker velja območje naše občine za dobro ohranjeno, morda ob pozornem opazovanju najdete tudi katerega izmed navedenih hroščev.

Rogač

Življenjski cikel rogača (*Lucanus cervus*) je neizogibno povezan z lesom, najpogosteje z vsemi vrstami hrastov in kostanjem. Je ena

Samička rogača je manjša od samčka in nima »rogov«.

Samček rogača je lahko prepoznaven, saj ima ogromne, rogovju podobne preobražene čeljusti.

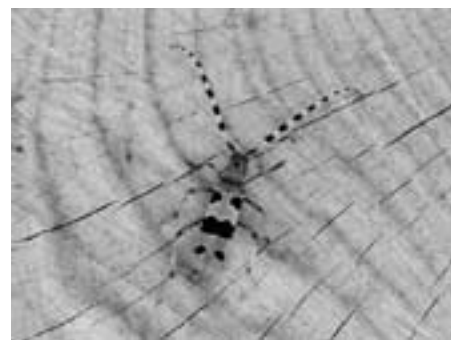
največjih evropskih žuželk, četudi je velikost lahko različna, saj so samci lahko veliki od 2,5 do 8 centimetrov. Številčnost rogača je v Evropi upadla zaradi spreminjanja gozdov iz listnatih v iglaste in zmanjševanja trohnečega lesa v gozdovih. V Sloveniji je vrsta prisotna skoraj povsod, kar kaže na to, da je stanje naših gozdov, predvsem pa kulturne krajine z mejicami še razmeroma dobro. Ličinke rogača se razvijajo v trohnečem lesu listavcev, razvoj pa poteka tudi do pet let. Zato je rogač zelo dovzeten na spremembe, ki prekinajo življenjski krog. Rogača pri nas težko zamenjamo z drugo vrsto hrošča. Telo je podolgovato, široko in rahlo sploščeno. Samčki se ločijo od samic, saj so njihove čeljusti preobražene v rogovju podobno tvorbo. Glava in noge so črne ali temnorjave, barva pokrovk pa temno rjava do kostanjevo rdeča. Odrasli hrošči so aktivni v mraku od maja do avgusta. Ko se sonce skoraj spusti za obzorje, jih bomo najlažje videli, verjetno pa še prej slišali njihovo brenčanje. Ker je velik, ga lahko prepoznamo tudi v letu.

Alpski in bukov kozliček

Odrasli alpski kozlički (*Rosalia alpina*) se pojavljajo od julija do sredine avgusta, vendar le v strjenih bukovih gozdovih in bukovem lesu, če ga imamo skladiščenega nedaleč od gozda. Telo je podolgovato, ozko, modre barve, na vsaki pokrovki ima po tri črne pege. Imajo zelo dolge tipalnice, ki so modre, le na sklepih členov so črne. Veliki so od dva do štiri centimetre.

Na videz podoben mu je bukov kozliček (*Morinus funereus asper*). Njegovo telo je robustnejše, širše in sive ali pa sivomodre barve. Tipalke so krajše kot pri alpskem kozličku, na vsaki pokrovki pa ima po dve črni pegi. Aktivni so od maja do julija. Za razliko od večine ostalih vrst kozličkov, bukov kozliček ne leti, saj ima zakrneli drugi par kril pod pokrovkami.

Razvoj teh dveh kozličkov prav tako poteka v lesu več let. Posebej jih privablja vonj sveže posekanih dreves bukve, kjer jih lahko ob sončnem vremenu najlažje opazimo. Razvoj od jajčeca do ličinke in bube traja tri do štiri leta. V gozdu ali ob gozdnem robu skladiščen les bukve deluje kot past. Samica v ta les odloži jajčeca, do nadaljnjega razvoja pa ne pride, saj se les v naslednjih letih uporabi v gospodarske namene ali za kurjavo.

Samička alpskega kozlička odlaga jajčeca v posekan hlod. Zorod je vnaprej obsojen na propad, saj bo najverjetneje zgorel že v naslednji zimi.

Bukov kozliček je temnosive barve, čokat in širok s po dvema črnima pegama na vsaki pokrovki.

Poziv

Če ste opazili katerega izmed opisanih hroščev, lahko podatek sporočite Zavodu RS za varstvo narave, Območna enota Kranj, PC Planina 3, 4000 Kranj, po telefonu na številko: 04/20194 (Tadeja Šubic) ali po elektronski pošti: tadeja.subic@zrsvn.si.

Pri tem navedite vsaj tri podatke: natančno lokacijo najdbe (npr. hišna številka, koordinate Naravovarstveni atlas idr.), datum najdbe in vaše ime. Zaradi možnih zamenjav je primerno, da priložite fotografijo opaženega hrošča. Bralce še naprošamo, da živali puščajo v naravi, kjer so jih opazili. Namen bomo dosegli že z zapisanimi podatki.

Vsaka najdba je dragocen podatek. Tako boste tudi vi pripomogli k ohranitvi naravne dediščine, ki jo imamo v skrbi za bodoče generacije.

Martin Vernik in Tadeja Šubic,
Zavod RS za varstvo narave

Koprive v prahu skrijemo v solato in omake

Pri teti na počitnicah sem morala piti čaj iz kopriv, ona si je pa kar natresla koprivnega prahu v hrano. Vsak dan eno majhno žličko posušenih kopriv, zmletih v najdrobnejši prah. No, zaradi uživanja domačih zdravil in mazanja z doma zvarjenimi kremami pri svojih devetdesetih letih prav lepo živi in dobro izgleda, predvsem pa ji spomin služi zelo zavidanja vredno.

Pokojni sošolec mi je enkrat pripravil šopek kopriv za zajtrk, in ko sem jih odklonila, jih je z veseljem pohrustal. Prijateljica mi je pripovedovala o okusni juhi, pa o priligi, o čudovitem prelivu, o soku iz kopriv, raznih napitkih v kombinaciji s sadjem. No, pa sem na zrela leta pričela z uporabo kopriv tudi jaz. Najprej sem jih pripravila tako kot špinačo, a ker so bile koprive prestare, so nas pri kosilu žgečkale po jeziku in nekaj hrane je ostalo. Ugotovila sem, da jih je potrebno mešati z blitvo, če niso čisto nežne, mlade. Najbolje je pripravljati hrano iz mladih vršičkov kopriv, če jih pa sušimo za prah ali čaj, so lahko že starejše. Na sprehodu lahko zaužijemo vrh koprive tako, da jo odščipnemo, rahlo nekajkrat pobožamo od spodnjega konca proti vrhu in pojemo. Z njo moramo biti nežni in nas ne bo spekla, sicer pa njeno božanje zdravi revmo.

Kot otroci smo se zabavali ali pa maščevali z metanjem v koprive. Pa sem nekoč prijokala domov, češ, prijateljica nesramnica me je vrgla v koprive, pa je rekla mama, ti še kar pojdi in

te naj še, pa sem res šla. Ja, takrat so nas starši bolj malo zagovarjali in zdaj jim dam prav, čeprav sem bila takrat jezna, da se nihče ni postavil zame.

Na spodnjem delu lista ima kopriva nežne dlačice, ki se zapičijo v kožo in izločijo strup, ta speče in na koži pusti mehurčke, sicer pa ni škodljiv. Koprivo vsi dobro poznamo in pri nabiranju ne bo težav. Mrtve koprive imajo v cvetu dobro medicino, a niso zdravilne in jih je lahko ločiti od velike zdravilne koprive. Najbolje je, da velike količine kopriv posušimo in dodajamo prah v napitke, solato, namaze, priloge in polivke.

Če bomo vztrajni, se bo poznalo pri zdravju; imunski sistem bo močnejši, bolje se bomo počutili, kri bo boljša in čistejša, manj bo utrujenosti in več energije, jetra bodo bolje delovala, zdravje žlez bo večje, presnova bo učinkovitejša. Obloge z listi kopriv ublažijo otekline in vnetja. V koprivah je veliko železa, beljakovin, pomembnih vitaminov, A, B, C, K1 in mineralov, kalcija, kalija, magnezija, fosforja in silicija. Čaj ni kaj prijetnega okusa, a je primeren

za pitje, kadar imamo vneto grlo, angino, afte v ustni votlini in povišano količino sladkorja, za izpiranje lasišča, če imamo prhljaj. Zelo primerne so tudi pri vrtnarjenju. Če koprive namočimo v vodo za dan, lahko preženemo uši, če so namočene dalj časa, pa pripravek uporabljamo za gnojilo. Paziti moramo, da ne polijemo po listih, kajti postali bodo čisto rumeni. Dobro preizkušeno! Pa še opozorilo: pripravek naredite le, če ga imate možnost postaviti stran od vhoda, sicer bodo obiskovalci mislili, da imate odprto greznico.

Jana Rojc

Naravno okolje

Invazivke tudi pri nas izpodrivajo domače vrste

Mnoge okrasne rastline, prinesene iz tujine, so se izza domačih vrtičkov in okenskih polic preselile v naravo. Med njimi so nekatere tujerodne invazivne vrste. To pomeni, da so naseljene na območja, ki prvotno niso bila območja njihove naravne razširjenosti, in se v ugodnih razmerah tako uspešno širijo, da ogrožajo domorodne vrste in ekosisteme.

Enoletna suholetnica

Med najbolj razširjenimi vrstami so grmičasti japonski dresnik, žlezasta nedotika, kanadska in orjaška zlata rozga in deljenolistna rudbekija. Pojavljajo pa se še želenjane ambrozija ali pelinoslistna žvrklja, topinambur, enoletna suholetnica, med drevesi je to robinija ali neprava akacija, morda bo kmalu na tem mestu tudi bambus. Seznam invazivnih tujerodnih

vrst s lahko pogledate na spletni strani: http://sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_tujerodnih_invazivnih_vrst_rastlin_v_Sloveniji.

Pojavljajo se praktično povsod po Sloveniji in tudi naša občina ni izjema. Ponekod se že popolnoma pregnale domorodne vrste, najbolj opazne pa so ob potokih in rekah, degradiranih površinah, nasutih z zemljo in odpadnim materialom, v gramoznicah, ob cestah. Invazivne vrste se hitro naselijo in razmnožijo na kupih sveže odložene oz. razgrnjene odkrite plodne zemlje. Če zemljo čez čas uporabimo za urejanje vrta ali sanacijo od gradbenih del poškodovanih površin, z njo prinesemo tudi njihove korenine in semena.

Invazivne tujerodne vrste opazimo predvsem v času cvetenja, japonski dresnik pa je zelo opazen tudi jeseni, ko opozarja nase z rumeno-oranžno barvo listja. Ponekod ob Sori se je tako razmnožil, da je zarast popolnoma sklenjena in je dostop do vode v času najbujnejše rasti skoraj nemogoč. Nekatere vrste se naselile na novo oblikovane brežine ob gozdu, kjer so se izvajale agromelioracije. Oblikujejo neavtohtoni gozdni rob, kjer ni več robidovja, bezga, jagodičevja in drugih, za gozdni rob značilnih vrst. Žlezasta

Tujerodne invazivne vrste praviloma nimajo veliko naravnih sovražnikov, zato je uspešnost širjenja še večja. Čeprav so lepe za oko, povzročajo v naravi veliko škodo in zmanjšujejo biotsko pestrost. Nekatere vrste, med njimi ambrozija, so tudi alergogene.

nedotika, deljena rudbekija, zlata rozga in topinambur so zelo pogosti na prodiščih, ki se po visokih vodah zamulji, in tu hitro vzklijejo semena, ko jih voda prinese iz zgornjega toka reke.

Ostanke odlagajmo na kompost, ne v naravo

Ker so tujerodne vrste zelo hitro razmnožujejo in imajo malo naravnih sovražnikov, jih je praktično nemogoče odstraniti. Lahko pa preprečimo nova pojavljanja in širjenje teh vrst v naravi. S tem ohranimo naravno ravnovesje in biotsko pestrost naših krajev.

Zato je vredno premisliti, katere vrste okrasnih rastlin bomo sadili na domačem vrtu in raje zamenjajmo tujerodne z domorodnimi, neinvazivnimi vrstami. Ostanke rastlin z vrta odlagajmo na domači kompost. Ne odlagajmo jih v naravo, kjer bi se še naprej razmnoževale. Zdaj, pred cvetenjem večine od njih, je še pravi čas za to. Že razširjene invazivke lahko omejujemo s tem, da jih redno kosimo, pulimo s koreninami in trajno uničimo. Naše vedenje o tujerodnih vrstah pa širimo med ljudmi.

Tadeja Šubic

Medi-bus na Tednu podeželja v Škofji Loki

Po uspešnem nastopu na regijskem festivalu Turizmu pomaga lastna glava v Kranju in na državnem v Ljubljani se je skupina učencev šole Sovodenj predstavila še na Tednu podeželja v Škofji Loki.

Med množico različnih stojnic na Mestnem trgu so bili dobro opazni s svojim nenavadnim vozilom in medeno razstavo. Z veseljem so razlagali obiskovalcem o ideji svoje raziskovalne naloge, o medu in čebelah. Slišalo se je tudi harmonikarja Gašperja in Slavkove čebelice. Vsi učenci in učiteljice mentorice so se v tem šolskem letu veselili velikega uspeha tega projekta, primerljivo uspešnega s tistim o rapalski meji in Mici na konfinu. Še zadnjič v tem šolskem letu bo medi-bus pripeljal v Novo Oselico na Srečanje Janezov in Praznik koscev.

M. Bu.

OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

Ključ kot simbol še ostaja

Obstaja večdesetletna tradicija, da učenci, ki zapuščajo osnovno šolo, predajo ključ naslednji generaciji. To pomeni, da učenci devetega predajo ključ učencem osmega razreda. Pred leti je bil ključ izrezljan iz lesa in dolg približno pol metra. Ker se je polomil, so zvarili manjšega, kovinskega. Kakršen koli je že ta ključ, je simbol za najstarejšo generacijo v šoli, ki je najbolj pametna, izobražena in sposobna, zato jo morajo mlajši spoštovati in jo ubogati. Na tekmovanju je največ točk zbral 8. a razred in za leto dni dobil ključ v varstvo.

Učenci Rožle Reven, Sašo Bizjak, Blaž Špiček, Žan Filipič, Peter Knific, Igor Klemenčič in Marko Čadež, ki igrajo floorball, so se s tekmovanja na Jesenicah vrnili z osvojenim naslovom državnih prvakov.

Učenci 8. in 9. razreda so se v šoli pomerili v skoku v daljino, krosu, metu vorteksa in skoku v višino. Po štirje najboljši tekači iz vsakega razreda so tekli še v štafeti. Najboljši atleti v vsaki kategoriji so prejeli diplome.

Državnega prvenstva v atletiki so se v Ljubljani udeležili tudi športniki iz naše šole. Štefan Osredkar je osvojil odlično drugo mesto v državi v skoku v daljino v kategoriji mlajših dečkov, štafeta 4 x 100 metrov pa je osvojila sedmo mesto v državi. Tekli so: Jaka Osredkar, Vid Oblak, Domen Božičnik in Igor Klemenčič.

Učenci tretjih razredov so na naravoslovnem dnevu obiskali Gorenjsko. Ogledali so si grad Ka-

men, letališče Lesce, Vrbo in Prešernovo rojstno hišo ter kovaški muzej v Kropi. Na letališču v Lescah so lahko opazovali trening naših najboljših padalcev z Ireno Avbelj na čelu. Navdušeni so bili tudi nad poskusom kovanja žebeljev v Kropi.

Da je v živalskem vrtu vedno kaj novega in zabavnega, lahko potrdijo prvošolci, ki so se pogumno tudi zelo od blizu srečali s kačo, činčilo in drugimi živalmi, jih opazovali v kletkah ter uživali na igralih in ob sladoledu.

Na zadnji šolski dan so učenci 7. a razreda pri naravoslovju izkoristili toplo poletno jutro, se odpravili na teren in opazovali organizme celinskih voda. Prav v bližini šole so Blata, kjer še vedno najdejo delček počasi tekoče sladke vode, ob njej močvirske rastline, ki jih preletavajo kačji pastirji, vodni drsalci, v vodi pa lahko opazujejo pijavke, paglavce žab, močeradov, najdejo se celo pupki.

Anja Koračin je na gorenjskem prvenstvu harmonikarjev v Besnici zmagala v skupini do 12 let.

Učenci šole Sovodenj in nekaj otrok iz vrtca so izpopolnjevali znanje rolanja. Na tradicionalno planinsko-turistično ekskurzijo, tokrat v okolico Trebnjega, so se odpravili vsi učenci, veliko staršev, mlajši otroci in učiteljice. Povzpeli smo se na Vrhtrebnje, v galeriji opazovali umetnike pri delu, obiskali muzej na prostem, grajskega slikarja in srednji vek spoznavali preko opreme in plesa.

Milka Burnik

Moji prebliski

Urjenje in vzdrževanje spomina

Piše: Minka M. Likar
Ilustracija: Jerneja Kos

Spomin je nekaj, kar ostane v naših možganih – ali pa tudi ne. Lepo se je spomniti prijetnih dogodkov, lepih doživetij, dolgo tudi ne pozabimo na težke trenutke. Bolje ko nam spomin deluje, lažje nam je. Se pa včasih zgodi, da zataji. Takrat se ne moremo spomniti česa čisto preprostega, kar smo prej vedno vedeli. Če smo v zrelejših letih, se nasmehnemo, zamahnemo z roko in se navidezno potolažimo, češ: EMŠO. Pred nedavnim sem sodelovala na tečaju urjenja spomina.

Nismo reševali križank, kar je ena od dobrih miselnih terapij in nismo se učili na pamet besedil pesmi, ki je tudi učinkovita vaja. V skupini začnemo stavek in vsak naslednji ga pove od začetka in doda novo besedo. Kdor se zmoti, iz igre izpade. Na začetku 'šolske ure' je dobro, da se za ogrevanje lotimo lažjih vporočev. Če ne delamo v skupini, si lahko sami zapisujemo, na primer besede, ki se začnejo na: ko (kovač, koren, koš), re (repa, rešeto, redar), potem se lotimo nekoliko težjih, na primer besed, ki se končujejo na: ha, (streha, praha, rjuha), ali besed, ki imajo v sredini črki: oj (krojač, vojak). Lahko si za vsako besedo vzamemo nekaj minut časa in primerjamo, koliko besed nam je v tem času uspelo poiskati. Naslednjič jih bo najbrž več.

Zanimiva vaja: zapišemo si deset izdelkov, ki jih nameravamo prinesiti iz trgovine. Ker navadno listek pozabimo doma, se tokrat (čez nekaj časa), poskusimo spomniti, kaj smo nanj napisali. Primerne so premetanke besed, tako da iz črk

dolge besede poiščemo druge besede: konoplja (poklon, pokol, napol), ali besede, ki imajo največ soglasnikov (vzdržljivost, smrtnost, Trtnik). Če se urimo sami, si zapišemo samostalniki in poiščemo čim več glagolov, ki se nanj nanašajo, na primer: kruh (pojesti, speči, posušiti). Ali si zapišemo številke in jih seštevamo, odštevamo – na pamet! To uporabljam v praksi vsak mesec, ko seštevam zneske iz položnic in vztrajam tako dolgo, da se vsota izide (žal ne v denarnici).

Spoznala sem, kako je v praksi tudi priporočljivo, da si zapomnimo imena ljudi, oseb, s katerimi se pogovarjamo, ali sodelujemo, gremo skupaj na izlet, imamo poslovni kontakt. V skupini smo povedali vsak svoje ime, potem je vsak iz skupine vsa imena ponovil, tako smo si jih vsi zapomnili. In ko se nam kdo predstavi, njegovo ime (ali priimek) nekajkrat sami zase ponovimo, znanca včasih glasno pokličemo po imenu, to ima neverjeten pozitiven učinek. Spominjam se starejše gospe – imela je veliko družino, vse otroke poročene, številne vnuke in pri svojih devetdesetih letih tudi precej pravnukov. Vse snahe, zete, potomce in ostale sorodnike je brez težav imenovala po osebnih imenih. Vprašala sem jo, kako si lahko vsakega zapomni. Rekla mi je: »Svoje ljudi bom pa že poznala in vedela, kako je komu ime! Res je, da se včasih ne morem takoj spomniti, ti mladi

imajo drugačna imena, a ponoči, ko ne morem spati, tako dolgo premišljujem, da se spomnim.« Ta njena pozornost in vestnost mi je postala uporabno vodilo pri srečevanju z novimi znanci.

Čez poletje nam narava nudi nešteto različnih zelišč, cvetic, grmov, listavcev, iglavcev. Pa jih vse prepoznamo? Še zdaleč ne. Zakaj si ne bi vzeli časa, se odpravili čez senožet in s pomočjo Vodnika v naravi spoznali in si zapomnili čim več rastlin, s katerimi si delimo okolje? Mnoge so zdravilne, lahko si jih nabereмо za čaj, kar nekaj

je strupenih, a vse to je najbolje vedeti.

V rani mladosti, še preden smo se v šoli prvič srečali z učiteljico, so nas starši ob nedeljah že vodili s seboj v cerkev. To je bilo pravilo, ne izjema. Naučili so nas vseh kratkih, tudi daljših molitev, pesmi, litanij, zapovedi. Nič slabega! Nedavno mi je gospod, ki se ima za ateista, rekel nekaj, kar mi je dalo misliti: »Če bi vsak, ne glede na veroizpoved, upošteval božje zapovedi, začenši s četrto: *Spoštuj očeta in mater*, bi ne bilo treba ne sodnikov, policistov, inšpektorjev, niti protikorupcijske komisije!« Teoretično še znamo na pamet povedati tudi deset božjih zapovedi, v praksi pa so, žal, pretežno pozabljene. Sčasoma človek pozabi marsikatero lepo navado, včasih tudi pozabi dano obljubo ali celo na dolg. Ker najbrž premalo urimo in vzdržujemo svoj spomin.

Otrok naj pleza, se giba in naj bo tudi umazan

V začetku šolskega leta je znanec s Športne fakultete v Ljubljani pričel z mednarodnim projektom Prekomerna teža in gibaje otrok v povezavi z oddaljenostjo od šole. Rezultatov še ni, a jih težko čakam, saj so tudi naši športni pedagogi ugotovili, da se rezultati pri športnovzgojnem kartonu slabšajo.

Včasih so učenci morali hoditi peš do šole iz oddaljenih krajev izpod Blegoša in Javorča, zdaj pa kombi vsakogar pripelje malodane do šolskega in domačega praga. Tudi pri planinskem krožku se je članstvo zmanjšalo, a vse pogosteje opažam, da so otroci prav zadovoljni doma pred TV sprejemnikom in računalnikom ter rečejo, da se jim ne ljubi na pohod.

Včasih se je lenoba za hribovsko naprežanje pojavljala v petem ali šestem razredu, sedaj pa se zmrudujejo nad vabilom za pohod že tretješolci. Z upadom telesne aktivnosti se srečujemo pri vseh generacijah, kar močno vpliva na telesno in duševno zdravje. So bile včasih alergije, astma, debelost, slab imunski sistem tako pogoste kakor v današnjih dneh? Otroci se do petega leta veliko gibljejo, pri osemletnikih pa fizična aktivnost upade za 30 odstotkov, pri osemnajstletnih pa za 50 odstotkov.

Naloga družine je socializirati otroka za življenje v skupnosti ter ga razviti socialno, čustveno, intelektualno in gibalno. Pomembno je, da se starši zavedajo, da gibalne dejavnosti ohranjajo in krepijo otrokovo zdravje, razvijajo njegove sposobnosti in omogočajo lažje vključevanje in prilagajanje v družbeno in naravno okolje. O tem sem napisala že kar nekaj

odstavkov, a se splača ponavljati. Verjemite, da učitelj ni kriv, če pride otrok z negativnim odnosom do soljudi v šolo, če se mu ne ljubi delati, če nima motiva za delo in nobenega cilja pred sabo, se obnaša agresivno in se ne zna umiriti. Pomisliti je treba, kaj dela v popoldanskem času, koliko presedi pred televizijo in za računalnikom, koliko časa si družina privoščila skupne pogovore, skupne obroke, skupna igranja, za reševanje vsakovrstnih težav. Z gibalnimi dejavnostmi si otrok razvija moč, hitrost, koordinacijo, gibljivost, vzdržljivost, ravnotežje, natančnost, je senzibilen za socialno okolje, ima boljše samopodobo, višje sposobnosti pomnjenja, domišljijo, mišljenje, je bolj ustvarjalen, bolj ima razvito čustveno inteligenco.

Najpomembnejše je spoznanje, da kar v otrokovem najzgodnejšem razvojnem obdobju zamudimo, kasneje žal ne moremo nadoknaditi. Nedolgo tega je ena izmed mamic pripomnila, ko je prišla iskat na igrišče svojega otroka: »Joj, kako sem vesela, ko pogledam svojega srečnega, razposajenega otroka na igralih, med vrstniki, na svežem zraku«. Ja, lepo jo je bilo slišati, tudi mi smo ponosni, da lahko nudimo otrokom tako veselje, in naj končam z mislijo,

ki bi moral upoštevati vsak starš pri skrbi za svojega otroka: otrok potrebuje gibanje ravno tako kot hrano, obleko, streho nad glavo in seveda ljubezen. Otrok potrebuje za svoj zdrav razvoj predvsem igro in gibanje po travniku, gozdu, okrog hiše, naj pleza na drevesa, naj bo tudi umazan in svoboden.

Jana Rojc

Prvi poletni dan dočakali na Bledu

Na županovo povabilo se je 25 učenk in učencev osmega in devetega razreda OŠ Ivana Tavčarja in OŠ Poljane odpravilo na izlet na Bled. To je bila nagrada za njihove dosežke: zlata in srebrna priznanja za znanje ter osvojena prva mesta v državi na športnih tekmovanjih. Spremljal nas je tudi podžupan.

Poletne vročine nismo občutili. Na Straži so bile temperature skoraj zimske, poletno

sankališče pa zaprto, saj zaradi mokrih smučin ni bilo možno varno zavirati. Na veliko žalost vseh udeležencev zaradi vremenskih razmer nismo mogli izpeljati poletnega sankanja, vendar nam kljub temu ni bilo dolgčas. Kremne rezine, pogled na jezero z otokom, race na vodi, pa še kaj – in kakor je pel že Avsenik, pravimo tudi mi: »Bled, prekrasen si!«

Jana Dolenc in Mira Hauptman

Foto: Janez Hrovat

Najboljši na Bledu

Uspešno šolsko leto za Gorenjevaščane

Starejši učenci gorenjevaške šole so se na naravoslovnem, literarnem in športnem področju letos povzpeli na sam vrh v državnem merilu.

Karin Frlic se je poleg številnih ostalih priznanj veselila štirih zlatih, ki jih je dosegla v znanju o sladkorni bolezni, kemije, astronomije in fizike. Teja Kavčič je poleg ostalih osvojila zlato Cankarjevo priznanje in dosegla največ točk na državnem tekmovanju, kar je izjemen uspeh, saj je že do zlatega priznanja zelo težko priti. Žiga Kokelj je k preostalim priznanjem dodal še dve zlati: iz astronomije in kemije. Urška Seljak je že sicer visok kupček priznanj povečala še z zlatim iz znanja o sladkorni bolezni in z osvojenim odličjem za 1. mesto na državnem ekipnem in posamičnem prvenstvu v badmintonu. Aljaž Eržen si je v znanju iz logike zaslužil zlato priznanje. Rožle Reven je različna priznanja okronal še s športnimi odličji za 1. mesto na državnem ekipnem in posamičnem prvenstvu v badmintonu in za 1. mesto na državnem prvenstvu v floorballu. V zadnjem so zlato blesteli še Žan Filipič, Marko Čadež, Sašo Bizjak, Blaž Špiček in Igor Klemenčič.

Po številu in različnem sijaju raznovrstnih priznanj izstopa še cela množica uspešnih učencev devetega in osmega ter ostalih razredov. Čestitamo vsem za znanje in vložen trud!

Milka Burnik

Za konec so se povzpeli na Blegoš

V okviru programa Zdravje v vrtcu, katerega velik poudarek je tudi gibanje in s tem boljša kvaliteta življenja, so vse šolsko leto pet- in šestletni otroci vrtca Zala pridno opravljali lažje pohode in bližnji okolici.

Gibanje v naravi je namenjeno fizični krepitvi otrok, sprostitvi, razvijanju samozavesti in odkrivanju čudovitega sveta narave, v kateri želimo doživeti mir, tišino in srečo, ker zmoremo osvojiti vrh, dobro voljo in veselje, da smo skupaj.

Za večerjo so si otroci spekli hrenovke.

Na vsak izlet smo se odpravili v jutranjih urah, primerno obuti in oblečeni, z nahrbtniki na ramah, v katerih je bila obvezna malica. Pot do cilja je bilo včasih tudi nekoliko naporna, vendar smo si jo popestrili s pesmijo, opazovanjem narave in tako pozabili na utrujenost. Vtise smo po vsakem izletu tudi likovno zabeležili v planinsko knjižico Ringa raja. Za vzpodbudo in nagrado so otroci prejeli za opravljenih pet izletov našitek Cicibana planinca, za osem pohodov značko in za dvanajst izletov, ki smo jih opravili v vrtcu, pesmarico Pesmi z gora. Nekaj najbolj zavzetih planincev pa je pohode opravljalo tudi doma skupaj s starši, tako da so uspeli opraviti petnajst pohodov in za nagrado prejeli dnevnik Mladi planinec Planinske zveze Slovenije, ki zahteva zahtevnejše ture.

Povzpeli smo se na Pretovč, Sv. Urbana, Brda, Sv. Križ, Jermanco, Volčjo Njivo, Karlovški mlin v Žirovskem Vrhu, Jejdo Brdo; le na Slajko in Sivko smo se delno peljali z avtobusom, na vse ostale smo šli peš iz vrtca in nazaj.

Šolsko leto smo zaključili z najtežjima pohodoma. Do Leskovice smo se peljali z avtobusom, od tam pa pešali do koč na Jelencih. Za planinsko vzdušje in lačne trebuščke je poskrbel Drago Trček, saj nam je zakuril ogenj, da smo si lahko spekli hrenovke. Čas do zasluženega počitka smo si krajšali z igrami v naravi, največje doživetje pa je bil škratek Zalko, ki nas je s svojo pesmijo privabil prav do zaklada, ki ga je pustil za nas, potem pa se je kljub našim klicem izgubil v temno noč. Noč smo prespali na skupnih ležiščih v koči. Naslednje jutro smo pot nadaljevali na Blegoš, kjer so nas pričakali starši. Otroci so jim hiteli pripovedovati o srečanju z Zalkom, nato pa smo se jim predstavili še s kratkim programom, v katerem so z družabnimi igrami sodelovali tudi sami. Na koncu smo zapeli še našo planinsko himno, ki smo jo prepevali na vsakem osvojenem vrhu.

Petra Homec

Mi živimo zdravo

Z nezdravim načinom življenja so povezane nenalezljive kronične bolezni, ki so v Sloveniji in drugod v razvitem svetu glavni vzrok umrljivosti. Znaki teh bolezni se običajno pokažejo šele v odrasli dobi, njihovo preprečevanje pa se začne že v otroštvu.

Vrtec Zala se je na pobudo Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana v letošnjem šolskem letu vključil v program promocije zdravja v vrtečevskem okolju Zdravje v vrtcu.

Otroci, ki živijo v zdravem okolju, spoznajo zdrav način življenja, osvajajo zdrave navade in veščine, lahko odrastejo v zdrave odrasle osebe in pri tem lahko kaj naučijo tudi starše.

V predšolskem obdobju si otroci pridobijo izkušnje, stališča in vzorce vedenja, ki jih ponavadi obdržijo vse življenje. V vrtcu Zala se zaposleni, otroci in starši trudimo, da jih osvojimo čim več. V okviru programa sledimo trem najpomembnejšim ciljem: ozaveščanju dejavnikov tveganja, razvijanju pozitivnih navad, ki vplivajo na zdravje, in promociji zdravega načina življenja.

V začetni fazi programa smo si ogledali lutkovni film Ostal bom zdrav, ki otroke pouči, kakšen življenjski slog imata zdrava in nezdrava družina. Vzgojiteljicam pri izpeljavi vsebin ni manjkalo idej, kako različnim starostnim skupinam približati in promovirati zdrav način življenja. V najmlajši skupini so pripravljali domač metin čaj, multivitaminske napitke, sadna nabodala, medeni zajtrk. Malo starejši otroci so se lotili rezanja zelenjave, kjer so se hkrati urili še v prstnih spretnostih. Obiskali smo kmetijo Matic, kjer smo si ogledali predelavo jabolk v jabolčni sok in sušenja sadja. Spoznali smo prehransko piramido in ugotovili, da imajo sladkarije v njej najmanj prostora. Poleg navajanja na umivanje rok po uporabi stranišča in

Skuhali bodo metin čaj.

pred obroki nas je obiskala zobna asistentka Joži in nas učila pravilnega čiščenja zob. V starejši skupini smo se dotaknili psihofizičnega zdravja – medosebnih odnosov – in ugotavljali, kako se počutimo in kakšno je naše vedenje ob različnih čustvih, kot so veselje, žalost, strah, jeza ter kako si pri tem pomagamo.

Vse leto pa smo se v vseh skupinah veliko gibal in preživeli veliko časa na svežem zraku, tudi pozimi ali v dežju. Starejši otroci so pridno hodili na planinske pohode in jih beležili v pravo planinsko knjižico Ringa raja.

Prav vsi v našem vrtcu pa vemo, da je za ohranjanje zdravja potrebno poskrbeti tudi za naravo okrog nas. Skrbno ločujemo odpadke in si želimo, da naš vrtec ne bi bil del dežele Packarije, kakor se je to zgodilo Jurčku v njegovi zgodbi.

Petra Homec

Planinci

Za konec smo bili v Trenti

Z učenci 1. in 2. skupine planinskega krožka OŠ Poljane in PŠ Javorje smo se odpravili na zadnji planinski izlet v letošnjem šolskem letu. Zgodaj zjutraj smo se preko Cerkna, Mosta na Soči, Kobarida in Bovca odpeljali v eno izmed najlepših alpskih dolin – Trento. Vožnjo z avtobusom smo zaključili pri Informacijskem središču TNP, kjer smo po dolgi in naporni vožnji najprej pomalicali, nato pa smo se razdelili v dve skupini. Vsako skupino je prevzel eden izmed vodnikov iz Trente in odpravili smo se po stezicah Soške poti.

Občudovali smo naravo, rastlinstvo in živalstvo, visoke gore ter zanimive viseče mostove, ki so nam omogočali prehode čez bistro in deročo Sočo. Po dvehurnem pohodu sta se skupini pri informacijskem središču zopet združili in se odpravili še na predstavitev kratkega filma in ogled muzeja o Triglavskem narodnem parku. Veliko zanimivosti smo izvedeli tudi o življenju v Trenti nekoč in danes. Ob koncu smo si kupili še spominke in se posladkali s sladoledom. Tokrat se nam ni nikamor mudilo, saj je lepo vreme kar vabilo, da dan preživimo v naravi. Otroci so zato pred informacijskim središčem igrali še nogomet in se zabavali na igralih. Domov smo se vračali čez Vršič in si spotoma v steni pod Prisojnikom ogledali še Ajdovsko deklico.

Tudi letošnji glavni cilj našega krožka – otrokom približati planinski svet, jim pokazati in pomagati odkrivati zaklade narave ter jih usmerjati v zdravo in kakovostno preživljanje prostega časa – je v celoti dosežen. Številčna udeležba na izletih ter veselje in navdušenost otrok nam vsakič znova povedo, da je planinstvo ena izmed njihovih najljubših oblik rekreacije in da je naša naloga, da jim jo omogočimo.

Alenka Jelovčan, mentorica

Skupina Step navdušila na zaključnem nastopu

Tudi letos so nas plesna mentorica Petra Slabe z mladimi plesalci iz OŠ Ivan Tavčar, podružnice Sovodenj, OŠ Poljane in plesno skupino Step z gostom Žigom Laknerjem ter pevci OPZ OŠ Ivana Tavčarja pod vodstvom Neže Erznožnik prijetno presenetili. Zbrane na zaključnem nastopu plesalcev skupine Step, ki so ga naslovili Vozi me vlak v daljave, sta pozdravila župan Milan Čadež in ravnatelj Izidor Selak. Petra s Stepicami po 14 letih vztrajnega dela sega čez meje občine in tudi Slovenije, nastopi plesalcev pa popestrijo številne prireditve v občini in jim dodajo kamenček plesne umetnosti. Letos je na predstavi plesalo več kot 150 plesalcev, ki so na koncu predstave napolnili

oder do zadnjega kotička in zaplesali še skupaj. Koreografije je spremljala slovenska in tuja popularna glasba in celo francoska navijaška himna, ki jo je v ozadju vrtel Matjaž Slabe.

Rdeča nit je bil zamujeni vlak 'turistične vodičke' Mateje Tušek, ki pa je zaradi nujnih opravkov vožnjo zamudila in vlak je turiste odpeljal brez nje. Zato je svoje bogato znanje s svetovnih potovanj delila z nastopajočimi in občinstvom v prepolni šolski avli, ker pač 'vse ve' in seveda mora to tudi komu povedati.

Vlak je iz Slovenije hitel čez Francijo v Ameriko, med kavboje in indijance. Potem pa so plesalci PŠ Sovodenj dali zvočnik na pločnik in

zraven še zaplesali. Na morje in počitnice so nas popeljali pevci z naslovno pesmijo iz filma Sinji galeb. Devetošolec Žiga Lakner iz Idrije, ki se je za odrom usedel kar na vodičkin kovček, pa je publiko najprej navdušil s pesmijo Beli cvet in po koncu predstave delil avtograme.

Skupina Step junior se je izkazala s predstavo Rojstvo, Step pa vedno znova presenetiti z novimi koreografijami in skladnostjo. Petra je predstavila vse plesalke, jim čestitala za uspehe in predano delo, se poslovila od nekaterih ter predstavila tudi mlajši plesalki, Dajano Narovo in Heleno Oblak, ki se pridružujeta skupini.

Tadeja Šubic

ŠDMH

Pokal ponovno v roke Hipijev

Na osmi občinski floorball poletni ligi je sodelovalo osem ekip, skupno 88 igralcev. Edina ženska ekipa je bila tudi letos ekipa Zverin, ki je z moškimi igrala povsem enakovredno. Udeleženci lige so bile ekipe iz Hotavelj, Gorenje vasi, Poljan, Lučin, Podgore, Trebije.

Štiri najboljše ekipe, spodaj čepe Hipiji

Na finalnem turnirju so se najboljše štiri ekipe rednega dela pomerile za naslov zmagovalca poletne lige in s tem za prehodni pokal. Vse ekipe, tudi tiste iz ozadja, so bile nagrajene z okusnimi nagradami.

Prvič je potekal tudi turnir v streljanju kazenskih streliv. Vsaka ekipa je določila dva igralca, ki so se med seboj na izpadanje pomerili za nagrado organizatorja. Najboljši strelec je postal Klemen Oblak.

Že drugič zapovrstjo pa je zmagala ekipa Hipijev. Sestavljajo jo predvsem igralci, ki zastopajo

barve društva na državnem prvenstvu. Drugo mesto je zasedla ekipa PHH jazbecov, tretje pa Združene salamandre. Naziv najboljšega strelca lige si je priigral Anže Burnik, član zmagovalne ekipe.

»Tekme zaključka lige so bile prava reklama za ta šport, sploh pa finalna tekma, ki je bila napeta do zadnjih sekund, ko so poraženci finala z vratnico pri kazenskem strelu izgubili možnost za preobrat. Tudi občinstvo je prispevalo, da si je finalna tekma zaslužila tak status,« je povedal Niko Stržinar, predsednik ŠDMH.

Lidija Razložnik

Šolski sklad

Uspešna prodajna razstava

V OŠ Poljane je potekala zaključna prireditev s podelitvijo priznanj najboljšim učencem od 1. do 8. razreda. Rdeča nit prireditve je bila 130-letnica šolstva v Poljanah. Istočasno je bila tudi prodajna razstava izdelkov učencev OŠ Poljane.

Pod mentorstvom učiteljic so učenci z navdušenjem pripravili kopico res lepih in uporabnih izdelkov in jih za simbolično ceno na prodajni razstavi ponudili v nakup staršem. Kljub nekoliko slabši udeležbi staršev na zaključni prireditvi je bila

akcija uspešna, saj je bilo za šolski sklad zbranih skupaj 440 evrov. Sredstva bodo lahko koristili učenci OŠ Poljane iz socialno šibkejših družin za sofinanciranje stroškov ekskurzij, šol v naravi, dni dejavnosti. S tem bo vsem učencem omogočeno

enakovredno sodelovanje in udeležba na šolskih in občinskih dejavnostih, ki jih šola organizira v okviru vzgojno-izobraževalnega programa. Vsem, ki ste bili kakor koli pripravljeni sodelovati in pomagati, iskrena hvala.

Majda Tomažin

Leteči Kranjci

Tekmovanje je zbudilo nostalgijo

V češkem mestu Stare mesto je bila maja mednarodna dirka starih motornih vozil in prikolic (do leta 1978). Med prikolicami je nastopalo 16 parov tekmovalcev. Dirko z nazivom Slovacký okruh UEM OPEN sta odlično pripravila in izvedla Motosport club Uherske Hradiště in Stare mesto. Vozniki so tekmovali v sedmih kategorijah od 175 do 750 kubičnih centimetrov.

Med tekmovalci s prikolicami sta bila tudi Edo Dolenc iz Srednje vasi in sopotnik Silvo Habat iz Ljubljane, člana moto kluba Leteči Kranjci, in dosegla odlično tretje mesto. Tekmovanje se je odvijalo po mestnih ulicah, in sicer po osem krogov po štiri kilometre, povprečna hitrost tekmovalcev pa je bila 115 km/h. Dirka je bila za naša tekmovalca zanimiva tudi zato, ker je spominjala na nekdanje dirke po Škofji Loki, je povedal Edo Dolenc – našima tekmovalcema je zbudila nostalgijo za nekdanjimi časi. Podelitev nagrad je bila taka, kot si jo zaslužijo največji na motorističnih dirkah – s pokali in lovorovim vencem za najboljše, ki krasi tudi pokalno sobo pri Edu doma.

V juliju bo potekal motociklistični rally po naši občini. Zaradi spremenljivega vremena bo napovedan le nekaj dni pred dogodkom, zato sledite dnevnim oglasom v medijih, da si boste rally lahko tudi ogledali.

Tadeja Šubic

Edo Dolenc in Silvo Habat med vožnjo

Tone Kosmač je postal profesionalni tekač

Hotaveljčan Tone Kosmač se je v letošnjem letu podal med profesionalne športnike in postal profesionalni tekač. Njegov dan je zapolnjen s treningi, saj pridno trenira zjutraj in zvečer, vse dni v tednu, razen ob nedeljah, ko teče enkrat.

Foto: Primož Kobe

Poleg treningov v lastni režiji se udeležuje priprav, ki potekajo tako doma kot v tujini. Kot pravi, je nekaj zastavljenih ciljev že izpolnjenih, preostanek pa še čaka na izpolnitev.

V letošnjem letu je tekmoval na več prvenstvih in dosegel odlične rezultate. Marca je osvojil naslov državnega prvaka v krosu, ki je potekal v Dragomlju pri Domžalah, na polmaratonu v Sežani je podrl rekord proge, udeležil se je maratona v Milanu. Tu je bil čisto blizu

norme za nastop na olimpijskih igrah leta 2012 v Londonu. Pravi, da so mu slabi vremenski pogoji ponagajali in mu tek podaljšali za štiri minute. Drugo mesto si je pritekel na državnem prvenstvu na 10 kilometrov, še dve drugi mesti pa je osvojil na atletskem pokalu Slovenije in na 6400 metrov dolgem teku v Mariboru. Teče pa tudi na domačih tekih. Udeležba na Visoškem teku mu je prinesla izboljšanje svojega osebnega rekorda in zmago, tek pa je tudi na Slajkatlonu.

Trenutno Kosmač vse svoje napore in misli usmerja na Evropsko prvenstvo v maratonu, ki bo avgusta v Barceloni.

Tone Kosmač se zahvaljuje vsem svojim sponzorjem, ki so mu omogočili, da sledi svojim sanjam, in sicer: Kunde, Roman Demšar, s. p., Topos Hotavlje, d. o. o., Marmor Hotavlje, d. d., Jelovica, d. d., Mizarstvo Jezeršek, d. o. o., ŠDMH in Občini Gorenja vas - Poljane.

Lidija Razložnik

Tudi letos bo zadišalo po bencinu

Foto: Marjan Smrdelj

Od 13. do 15. Avgusta bo na cesti od Todraža do Lučin že šesto leto po vrsti potekala gorsko hitrostna dirka, ki jo organizira Motoklub Buhe, letos v sodelovanju z AMD Zvezda. Kot je povedal Viktor Oblak, bo tudi letošnje tekmovalje med drugim štel za domače, avstrijsko in hrvaško državno prvenstvo ter evropsko pokalno prvenstvo. Na nekaj več kot štiri kilometre dolgi progi se bodo pomerili tudi vozniki starodobnih vozil. Organizator pričakuje približno 60 vozil, med drugimi bo tudi letos nastopila Gabriela Pedroni s svojo formulo. Domačini pa bodo gotovo pesti najbolj stiskali za Mateja Oblaka, ki letos nastopa tudi v državnem prvenstvu v rallyju. S svojimi voznjaki si je že po štirih tekmah od skupno šestih že drugič zapored zagotovil naslov državnega prvaka v svoji diviziji.

Za vse, ki si prireditve ne bodo ogledali, velja opozorilo, da bo v času prireditve, v soboto in nedeljo od jutra do 18. ure popolna zapora ceste, obvozi pa bodo urejeni.

Gledalci si bodo v treh dneh (v petek bodo verifikacije in tehnični pregledi, v soboto trije uradni treningi, v nedeljo pa uradno tekmovalje), kolikor bo skupno trajala prireditve, lahko v bok-sih (RŽV) ogledali tekmovalna vozila. V nedeljo bo med posamezno preizkušnjo po progi vozil tudi avtobus, tako da si bodo obiskovalci lahko tekmovalje ogledali na različnih lokacijah.

Vstopnice bodo prodajali na začetku in na koncu tekmovalne proge. Obiskovalci bodo dobili plastične zapestnice, ki jih bodo morali imeti do konca prireditve – kupljena vstopnica torej ni prenosljiva. M. B.

ŠD Gamsi

Dobili občinske prvake v malem nogometu in balinanju

ŠD Gamsi Laze je letos prvič organiziralo odprto občinsko prvenstvo in hkrati šesti mednarodni turnir v malem nogometu in balinanju. Na turnirju v malem nogometu je sodelovalo devet ekip: tri društvene ekipe (Gamsi, Koz in Kozlički), Pivkarca boys iz Hlavčjih Njiv, Lučine, Sovodenj, Sedmica team iz Gorenje vasi, Dinamo iz Umaga in Grožnjan.

Prvo mesto in hkrati naslov občinskih prvakov je osvojila ekipa Lučin v sestavi Jan in Anže Jereb, Žiga in Nace Eržen, Martin Oblak ter Zoran Gligorevič. Drugo mesto je osvojila ekipa Koz, za katero so brali Zlatko Ribič, Igor Klemenčič, Lojze Klemenčič, Jure Primožič, Tomaž Ferenčak, Gorazd Novak in Avguštin Mijatovič. Tretje mesto pa si je priigrala ena izmed mlajših ekip – Sedmica team, za katero so igrali: Marko in Tilen Klemenčič, Jaka Kovič, Aljoša Vodopivec, Rožle Reven in Nace Jelovčan. Preostale ekipe so igrale prav tako odlično, ne glede na končni rezultat. Naziv najboljšega igralca turnirja je osvojil Zoran Gligorevič, najboljši vratar pa je postal Jan Jereb. Oba sta igrala za ekipo Lučin. Najboljši strelac turnirja je postal Tomaž Ferenčak iz ekipe Koz.

Poleg nogometnega turnirja je potekal tudi turnir dvojic v balinanju, na katerem je sode-

Foto: Monika Ribič

Ekipa Lučin – novi občinski prvaki v malem nogometu

lovalo 16 ekip. Največ znanja sta pokazala Rok Madjar in Samo Knafelj in tako postala občinska prvaka v balinanju. Drugo mesto sta osvojila Vojko Reven in Slavica Vodopivec, bronasta pa sta bila Monika Ribič in Tomi Jelič.

Turnir si je ogledalo 200 obiskovalcev. Poleg športa so Gamsi poskrbeli tudi za zabavo z živo glasbo in srečelov. Po besedah obiskovalcev je bila prireditve izpeljana zelo dobro. Tudi letošnji turnir končal pozno ponoči.

ŠD Gamsi Laze se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k izpeljavi prireditve.

Monika Ribič

V Lučinah zmagala Hirka

Športno društvo Špik iz Lučin je tako kot že v zadnjih letih v dneh okoli dneva državnosti organiziralo turnir v malem nogometu. Letos je sodelovalo 14 izjemno močnih in dokaj izenačenih ekip, tako da je bil za mnoge, sicer že zelo izkušene nogometaše, najmočnejši turnir, na katerem so sodelovali. Poleg dveh domačih ekip, za katere je držala pesti večina gledalcev, so bili na turnirju še predstavniki iz Gorenje vasi, Škofje Loke, Dobrove, Logatca, Domžal, Ljubljane – Vič, Setnika in Žažarja. Da je bila udeležba res močna, potrjujejo rezultati, saj sta se zadnji dve ekipi iz naše občine od nadaljnjega tekmovalja poslovili že v četrtfinalu (ekipa Lučin je nekaj dni za tem osvojila naslov občinskega prvaka). Zmagala je ekipa Hirka iz Škofje Loke, drugo in tretje mesto pa sta zasedli peterici xyz in Pajdo iz Dobrove, brez nagrade tokrat ni ostala niti četrtouvrščena ekipa, ki po koncu tekmovalja ni ostala žejna. Po končanem športnem dogodku je sledilo druženje. M. B.